

Na temelju članka 31. stavka 3. Zakona o Vladi Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 150/11, 119/14 i 93/16), Vlada Republike Hrvatske je na sjednici održanoj 15. veljače 2018. donijela

ZAKLJUČAK

Vlada Republike Hrvatske razmotrila je Izvještaj o radu Hrvatske revizorske komore (u daljnjem tekstu: Izvještaj), koji je Vladi Republike Hrvatske dostavila Hrvatska revizorska komora aktom, klase: 053-01/17-01/41, urbroja: 251-442-01-17-07, od 22. prosinca 2017. godine, te s tim u vezi iznosi sljedeće:

Sukladno članku 42.b stavku 1. Zakona o reviziji (Narodne novine, br. 146/05, 139/08 i 144/12, u daljnjem tekstu: Zakon), koji je obvezivao Hrvatsku revizorsku komoru dostaviti godišnji izvještaj o radu Odboru za javni nadzor revizije, Odbor za javni nadzor revizije, kao neovisno i samostalno tijelo javnog nadzora nad Hrvatskom revizorskom komorom, dao je 29. studenoga 2017. godine mišljenje na Izvještaj u kojem navodi kako bi informacije trebale biti potpunije u brojnim dijelovima te smatra kako je iz Izvještaja vidljivo da Hrvatska revizorska komora tijekom 2016. godine (a posebice u usporedbi s prethodnim izvještajnim razdobljima) nije u dovoljnoj mjeri poduzimala aktivnosti kojima se kontinuirano osigurava napredak u obavljanju njezinih temeljnih zadaća povjerenih joj Zakonom, što je podredno umanjilo njezinu mogućnost ulaganja dostatnog napora u uspostavljanje i razvoj zaštitnih mehanizama za sprječavanje ili ublažavanje kršenja odredbi Zakona i unaprjeđenje kvalitete revizijske profesije u cjelini.

Vlada Republike Hrvatske ističe kako je novi Zakon o reviziji (Narodne novine, broj 127/17) stupio na snagu 1. siječnja 2018. godine, a kojim se u Republici Hrvatskoj provodi revizijska reforma koja je na razini Republike Hrvatske započela donošenjem Direktive 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja i Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa i stavljanju izvan snage Odluke Komisije 2005/909/EZ. Jedan od ključnih ciljeva revizijske reforme je jačanje nadzora nad revizorskim društvima i ovlaštenim revizorima i to na način da tijelom nadležnim za nadzor trebaju upravljati osobe koje ne obavljaju revizijsku djelatnost, ali raspolazu potrebnim znanjem o područjima relevantnim za zakonsku reviziju te se biraju u neovisnom i transparentnom postupku imenovanja. Nadalje, Uredba (EU) br. 537/2014 izričito navodi da tijela neovisna od revizijske profesije trebaju nadzirati revizorska društva koja revidiraju subjekte od javnog interesa. S obzirom da je na razini Europske unije, ali i u Republici Hrvatskoj utvrđena potreba povećanja kvalitete

nadzora u cilju veće razine povjerenja ulagača u financijske izvještaje te da je i Odbor za javni nadzor revizije ukazao, sada, ali i u prethodnim izvještajima, na potrebu ulaganja napora u uspostavljanje i razvoj zaštitnih mehanizama za sprječavanje ili ublažavanje kršenja odredbi Zakona o reviziji i unaprjeđenja kvalitete revizijske profesije u cjelini, reformiran je postojeći sustav nadzora. Na temelju Zakona o reviziji Ministarstvo financija postalo je tijelo koje ima krajnju odgovornost za sve aspekte revizijske profesije (odobrenja, obrazovanje, standarde, osiguranje kvalitete, nadzor, istražne radnje te mjere i sankcije), a posljedično, Hrvatska revizorska komora nema više ovlast obavljanja nadzora revizorskih društava. Hrvatskoj revizorskoj komori su ostale javne ovlasti, kao što su prevođenje i objavljivanje na hrvatski jezik Međunarodnih revizijskih standarda, donošenje nacionalnih revizijskih standarda, određivanje programa revizorskog ispita i iznosa naknade i drugo.

Klasa:

Urbroj:

Zagreb,

PREDSJEDNIK

mr. sc. Andrej Plenković

Hrvatska revizorska komora
Zagreb, Radnička cesta 52/V

Izvještaj o radu

2016.

Zagreb, travanj 2017.

SADRŽAJ

I. UVOD	3
II. ČLANOVI KOMORE I OBILJEŽJA REVIZORSKE PROFESIJE	4
1. Članovi Komore	4
2. Obilježja revizorske profesije	5
III. SURADNJA KOMORE S ODBOROM ZA JAVNI NADZOR REVIZIJE	7
IV. AKTIVNOSTI KOMORE U 2016. GODINI	10
1. Stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora.....	10
1.1. Stručno osposobljavanje i ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora	10
1.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora	11
2. Nadzor i provjera kvalitete rada	15
2.1. Plan i program nadzora.....	16
2.2. Nadzor i provjera kvalitete rada.....	17
2.3. Obilježja provedbe nadzora.....	26
3. Postupci u nadležnosti Komore (stegovni, prekršajni postupci), sudski i drugi pravni postupci, te osiguravanje organizacijskih uvjeta za efikasno izvršenje zadaća Komore.....	27
3.1. Postupci u nadležnosti Komore, sudski i drugi pravni postupci.....	27
3.2. Osiguravanje organizacijskih uvjeta za efikasno izvršenje zadaća Komore	29
4. Suradnja s domaćim i međunarodnim institucijama, strukovnim i drugim srodnim organizacijama.....	29
4.1. Suradnja s domaćim institucijama i srodnim strukovnim organizacijama.....	29
4.2. Suradnja s međunarodnim institucijama i inozemnim strukovnim organizacijama	32
5. Sudjelovanje u promjenama regulatornog okvira revizorske profesije	34
V. FINANCIJSKO POSLOVANJE KOMORE U 2016. GODINI	36
VI. ZAKLJUČAK	40
Prilozi:	40
Prilog 1. Pregled sjednica i odluka Upravnog vijeća Komore u 2016. godini.....	41

Prilog 2. dopis Komore od 29. kolovoza 2016. s predmetom: Nacrt prijedloga Zakona o reviziji po prijedlogu Ministarstva financija, <i>očitovanje Hrvatske revizorske komore i zahtjev za prekid javne rasprave</i>	45
Prilog 3. Popis tablica	53

I. UVOD

Hrvatska revizorska komora (dalje u tekstu: Komora) je strukovna organizacija revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora koji posluju u Republici Hrvatskoj. Temeljem Zakona o reviziji (Narodne novine, broj 146/05, 139/08 i 144/12, dalje u tekstu: Zakon) Komora u obavljanju zadaća na području usluga revizije i drugih stručnih područja u vezi s revizijom djeluje kao pravna osoba s javnim ovlastima.

Aktivnosti Komore ostvaruju se kroz sljedeće funkcije:

- detaljnije uređivanje revizorske djelatnosti i revizorske profesije kroz provedbene akte, stručna mišljenja i smjernice,
- stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora,
- stručno osposobljavanje i ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora,
- nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora,
- suradnja s domaćim institucijama i drugim srodnim strukovnim organizacijama,
- suradnja s inozemnim strukovnim organizacijama,
- iniciranje i sudjelovanje u izradi prijedloga promjena regulatornog okvira revizorske djelatnosti i drugih djelatnosti povezanih s revizijom.

Tijela Komore sukladno Zakonu i Statutu Komore (Narodne novine, broj 43/10, 131/13 i 76/14, dalje u tekstu: Statut) su: Skupština, Upravno vijeće, Predsjednik Komore, Stegovno vijeće i Odbor za nadzor financijskog poslovanja Komore. Nadležnosti, zadaće i način rada tijela Komore određeni su Zakonom i Statutom.

Skupštinu Komore čine ovlašteni revizori koji su upisani u Registar ovlaštenih revizora koji vodi Komora.

Komorom upravlja Upravno vijeće, a Predsjednik Komore vodi poslovanje Komore, zastupa i odgovoran je za zakonitost rada Komore.

Na redovnoj Skupštini Komore održanoj u Zagrebu, 31. ožujka 2012. godine, za predsjednika Komore izabran je Zdenko Balen. Zbog isteka četverogodišnjeg mandata predsjednika Komore, na redovnoj Skupštini Komore koja je održana 2. travnja 2016. godine, u postupku izbora predsjednika Komore ponovno je izabran Zdenko Balen.

Na sjednici Izvanredne Skupštine Komore koja je održana u Zagrebu, 26. svibnja 2012. godine, izabrani su članovi Upravnog vijeća Komore: Ivan Bašić, Zlatko Benčić, Joško Džida, Ernest Komparić i Branislav Vrtačnik. Zbog isteka četverogodišnjeg mandata Upravnog vijeća Komore, na

redovnoj Skupštini Komore održanoj 21. svibnja 2016. godine, izabran je novi saziv Upravnog vijeća kojeg čine: Mira Hrelja, Koraljka Soušek, Zlatko Benčić, Joško Džida i Branislav Vrtačnik.

Odlukom Ministarstva financija od 2. srpnja 2012. godine, Martina Kostantinov bila je imenovana članica Upravnog vijeća Komore, kao predstavnica Ministarstva financija. Po proteku četverogodišnjeg razdoblja, na poziv Komore, Ministarstvo financija do datuma 31. prosinca 2016. godine nije imenovalo svog predstavnika u Upravnom vijeću Komore.

Tijekom 2016. godine Upravno vijeće Komore održalo je ukupno 11 sjednica. Pregled održanih sjednica i usvojenih odluka Upravnog vijeća u 2016. godini, daje se u Prilogu 1. ovog Izvještaja.

Upravno vijeće upravlja Komorom i obavlja stručne poslove vezane za razvoj revizorske struke. Za izvršenje poslova iz svoje nadležnosti Upravno vijeće Komore imenuje i ustrojava sljedeća radna tijela:

1. Odbor za revizorske standarde i etiku,
2. Odbor za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje,
3. Odbor za suradnju sa strukovnim i srodnim organizacijama,
4. Odbor za pritužbe,
5. Odbor za praćenje provođenja nadzora,
6. Odbor za normativne akte.

Za obavljanje i provođenje funkcija i javnih ovlasti utvrđenih Zakonom i Statutom, Komora ima stručnu službu koju čine Tajnik Komore i stručno osoblje koji su zaposlenici Komore. O organizacijsko-kadrovskoj strukturi stručne službe odlučuje Upravno vijeće Komore, a Tajnik Komore upravlja i organizira obavljanje svih poslova, o čemu redovito izvještava Predsjednika Komore i Upravno vijeće. Na datum 31. prosinca 2016. godine stručna služba Komore imala je ukupno 10 (2015.: 10) zaposlenih radnika.

Rad Komore nadzire Odbor za javni nadzor revizije i Ministarstvo financija.

II. ČLANOVI KOMORE I OBILJEŽJA REVIZORSKE PROFESIJE

1. Članovi Komore

Članovi Komore su ovlašteni revizori koji su upisani u Registar ovlaštenih revizora. Promjena ukupnog broja članova tijekom 2016. godine odnosi se na brisanje (26) ovlaštenih revizora (2015.: 49), na vlastiti zahtjev i upis (24) ovlaštena revizora (2015.: 63), koji su u 2016. godini položili stručni ispit za zvanje ovlaštenog revizora. Ovisno o tome je su li ovlašteni revizori zaposleni u revizorskom društvu ili ne, razlikuju se kao aktivni odnosno kao neaktivni ovlašteni revizori. U ukupnom broju

ovlaštenih revizora na datum 31.12.2016. godine, udio aktivnih ovlaštenih revizora je 53% (31.12.2015.: 54%), a udio neaktivnih ovlaštenih revizora je 47% (31.12.2015.: 46%).

Promjena broja revizorskih društava u Registru revizorskih društava tijekom 2016. godine rezultat je brisanja (9) revizorskih društava (2015: 10), na vlastiti zahtjev i po službenoj dužnosti te upisa (7) novih revizorskih društava (2015.: 3). U Registru samostalnih revizora na datum 31. prosinca 2016. godine, upisan je (1) samostalni revizor (2015.: 1).

Usporedni podatci o broju i strukturi članova Komore, stanje na datum 31.12.2016. i 31.12.2015., daju se u Tablici 1.

Tablica 1. Broj i struktura članova Komore, stanje 31.12.2016.

Kategorije	31.12.2016.	31.12.2015.
1	2	3
Ovlašteni revizori	974	976
Zaposleni u revizorskim društvima	514	532
Nisu zaposleni u revizorskim društvima	460	444
Revizorska društva	226	228
Samostalni revizori	1	1

Izvor: Hrvatska revizorska komora

2. Obilježja revizorske profesije

Prema podacima iz Godišnjeg upitnika 2016. od ukupno (211) revizorskih društava (2015: 217) koja su isti dostavila, uslugu revizije godišnjih financijskih izvještaja za 2015. godinu ugovorilo je (182) revizorskih društava (2015.: 185), dok (29) revizorskih društava (2015.: 32) nije ugovorilo reviziju godišnjih financijskih izvještaja već druge vrste revizijskih angažmana (8 revizorskih društava) ili neku od dodatnih djelatnosti povezanih s revizijom (21 revizorsko društvo). Nadalje, prema strukturi ostvarenog ukupnog prihoda u 2015. godini po vrsti poslovnih aktivnosti, (18) revizorskih društava u 2015. godini (2015: 22) nije ostvarilo prihod od obavljanja revizijskih usluga.

Struktura revizorskih društava prema broju ugovorenih revizija godišnjih financijskih izvještaja za 2015. godinu daje se u Tablici 2.

Tablica 2. Revizorska društva prema broju ugovorenih revizija godišnjih financijskih izvještaja za 2015.

Broj ugovorenih revizija godišnjih financijskih izvještaja za 2015. godinu	Udio revizorskih društava 2016.	Udio revizorskih društava 2015.
1	2	3
1 do 5	29%	28%
6 do 10	15%	19%
11 do 20	29%	24%
21 i više	27%	29%
Ukupno	100%	100%

Izvor: Hrvatska revizorska komora

U nastavku, Tablica 3. sadrži prikaz strukture revizorskih društava prema iznosu ostvarenog prihoda od obavljanja revizije u 2015. godini.

Tablica 3. Struktura revizorskih društava/samostalnih revizora prema ostvarenom prihodu od revizije u 2015.

Iznos prihoda od revizije u 2015. godini, u kn	Udio revizorskih društava 2016.	Udio revizorskih društava 2015.
1	2	3
1 do 50.000	9%	17%
50.001 do 100.000	5%	8%
100.001 do 500.000	38%	35%
500.001 do 1.000.000	22%	21%
1.000.001 i više	25%	19%
Ukupno:	100%	100%

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Na osnovu podataka iz objavljenih godišnjih financijskih izvještaja revizorskih društava, u Tablici 4. daje se prikaz podataka o ukupnim iznosima ukupnog prihoda i poslovnog prihoda koje su revizorska društva ostvarila u razdoblju od 2006. do 2015. godine.

Tablica 4. Ostvareni prihodi revizorskih društava u razdoblju od 2006. do 2015.

Godina	Broj revizorskih društava, stanje 31.12.	Ukupni prihodi, u kn	Poslovni prihodi, u kn
1	2	3	4
2006.	246	451.146.894	368.278.662
2007.	258	551.404.498	540.191.060
2008.	268	602.074.093	584.954.726
2009.	271	592.393.280	569.603.222
2010.	273	581.831.332	537.159.611
2011.	265	543.651.719	527.260.413
2012.	270	545.360.113	530.637.333
2013.	246	545.282.015	536.621.942
2014.	235	538.247.389	528.642.285
2015.	228	506.476.365	496.190.897

Izvor: Hrvatska revizorska komora i Financijska agencija

III. SURADNJA KOMORE S ODBOROM ZA JAVNI NADZOR REVIZIJE

Odbor za javni nadzor revizije je neovisno i samostalno tijelo javnog nadzora nad aktivnostima Komore, ovlašteno za provođenje inspekcijskog nadzora revizorskih društava, samostalnih revizora i ovlaštenih revizora putem Komore, ovlaštenih vještaka ili nadležnih državnih tijela.

Suradnja Komore s Odborom za javni nadzor revizije tijekom 2016. godine realizirana je kroz izvještavanje o svim aktivnostima Komore kroz dostavu verificiranih Zapisnika sa sjednica Upravnog vijeća Komore, dostavu dvomjesečnih operativnih izvještaja o nadzornim aktivnostima tijekom godine, te kroz korespondenciju s očitovanjima i pojašnjenjima Komore o pitanjima iz djelokruga rada Komore, kao što su: plan nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, izvještaj o ukupnim rezultatima nadzora, organizacija stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, priznavanje inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije, godišnji izvještaj o radu Komore. Na poziv Odbora za javni nadzor revizije, članovi tijela Komore (Predsjednik, Upravno vijeće, Stegovni tužitelj i predsjednik Stegovnog vijeća) i zaposlenici stručne službe Komore sudjelovali su sjednicama Odbora u 2016. godini, o pitanjima iz područja koja su predmetom javnog nadzora - nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora, te stegovni postupci, radi zajedničkog doprinosa izgradnji učinkovitog sustava osiguranja kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora.

Temeljem zakonske obveze Komora je, za potrebe provedbe svojih aktivnosti, tijekom 2016. od Odbora za javni nadzor revizije zatražila suglasnosti za dokumente, za koje je Odbor donio sljedeće odluke:

- Prethodna suglasnost na Financijski plan Hrvatske revizorske komore za 2017. godinu (17.5.2016.),
- Prethodna suglasnost na Izvješće o nadzoru i provjeri kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2014./2015. (17.5.2016.),
- Suglasnost na Program obrazovanja za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, obrazovni ciklus 2016. godine (18.11.2016.),
- Prethodna suglasnost na iznos naknade za provođenje stručnog obrazovanja i iznos naknade za polaganje stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, obrazovni ciklus 2016. godine (18.11.2016.),
- Prethodna suglasnost na izmjene i dopune Plana i programa nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2015./2016. (14.11.2016.),
- Prethodna suglasnost na Plan i program nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2016./2017. (31.10.2016.),
- Prethodna suglasnost na Plan troškova nadzora i provjere kvalitete rada za razdoblje od 1. srpnja 2016. do 30. lipnja 2017. (31.10.2016.),
- Prethodna suglasnost na Program edukacije nadzornica u nadzornoj godini 2016./2017. (31.10.2016.),
- Mišljenje na Izvještaj o radu Komore za 2015. godinu (14.11.2016.).

Osim gore navedenih dokumenata, Odboru za javni nadzor revizije dostavljeni su i dokumenti, za koje do datuma izrade ovog Izvještaja Komora nije zaprimila odluke:

- Izvješće o nadzoru i provjeri kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2015./2016.,
- Program provjere poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije,
- Iznos naknade troškova provedbe provjere kompetentnosti u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije.

Slijedom činjenica da Izvještaj o radu Komore za 2014. godinu nije prihvaćen od Vlade Republike Hrvatske (sjednica od 12. studenoga 2015.) Komora je razmotrila sve navode Ministarstva financija te poduzela aktivnosti u cilju otklanjanja razloga istaknutih od strane Odbora za javni nadzor revizije, a

zbog kojih predmetni Izvještaj o radu nije prihvaćen. Za ove aktivnosti Komora je izradila akcijski plan i tijekom 2016. godine obavještavala Odbor o realizaciji predviđenih mjera za unaprjeđenje postupanja stegovnog tužitelja i stegovnog vijeća u stegovnim postupcima, mjera za provedbu nadzora kvalitete revizijskih angažmana vezanih za predstečajne nagodbe, organizacijskih uvjeta nadzornih aktivnosti te mjera u svezi izmjene postupka priznavanja inozemne stručne kvalifikacije sukladno Zakonu o reviziji i Zakonu o reguliranim profesijama i priznavanju inozemne stručne kvalifikacije (Narodne novine, broj 82/15).

Sve aktivnosti Komore i Odbora za javni nadzor revizije odvijaju se u okvirima zakonom utvrđenih nadležnosti, a zaštita javnog interesa ostvaruje se kroz sustav javnog nadzora revizije. Sustav javnog nadzora revizije ima poseban naglasak na interesu javnosti za poslovanje subjekata od javnog interesa, s toga Odbor za javni nadzor revizije, kao nadležno tijelo za sustav javnog nadzora, ima obvezu praćenja kvalitete revizija financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa. U tu svrhu, Odbor za javni nadzor revizije je počevši od 2009. godine temeljem Sporazuma o suradnji razvio odnose suradnje s Komorom, koja provodi provjeru kvalitete rada, radi osiguravanja uvjeta za provedbu nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora koji obavljaju revizije financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa. Nastavno izmjeni EU regulatornog okvira za područje revizije i revizorske profesije, i to: Direktive 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (dalje: Direktiva 2014/56/EU) i Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa (dalje: Uredba (EU) 537/2014), koji su stupili na snagu datuma 17. lipnja 2016. godine, od nadležnog Ministarstva financija se očekivao transparentniji postupak usklađivanja zakonodavnog okvira u Republici Hrvatskoj. Sukladno ovim promjenama morali su se osigurati organizacijski, kadrovski i tehnički uvjeti za daljnje unaprjeđenje sustava javnog nadzora revizije u Republici Hrvatskoj, te uvjeti za provedbu dodatnih obveza nadležnog tijela za sustav javnog nadzora koje kao jedini i direktni izvršitelj mora provoditi inspekcijski nadzor primjene zahtjeva Uredbe (EU) 537/2014 u svezi zakonske revizije financijskih izvještaja subjekata od javnog interesa. Razumijevajući zahtjevnost provedbe ovih zadaća na nacionalnoj razini i očekivanja nadležnih institucija na razini Europske unije, Komora se, nastavno uloženom višegodišnjem zajedničkom naporu Komore i Odbora za javni nadzor revizije u izgradnji sustava kontrole kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora i sustava javnog nadzora revizije, zalagala da se u postupku usklađivanja zakonodavnog okvira uvažavaju rezultati izgrađene dobre prakse Republike Hrvatske i drugih država članica Europske unije u tim područjima.

IV. AKTIVNOSTI KOMORE U 2016. GODINI

Aktivnosti Komore u 2016. godini odvijale su se u okviru Programa i plana rada za 2016. godinu koji je usvojen na redovnoj sjednici Skupštine održanoj 21. ožujka 2015. godine. Prema usvojenom Programu i planu rada za 2016. godinu, prioritetni zadaci Komore odnose se na sljedeća područja:

1. stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora,
2. nadzor i provjera kvalitete rada,
3. postupci u nadležnosti Komore (stegovni, prekršajni postupci), sudski i drugi pravni postupci, te osiguravanje organizacijskih uvjeta za efikasno izvršenje zadaća Komore,
4. suradnja s domaćim i međunarodnim institucijama, strukovnim i drugim srodnim organizacijama,
5. sudjelovanje u promjenama regulatornog okvira revizorske profesije.

U nastavku se daje prikaz aktivnosti Komore tijekom 2016. godine u svakom od navedenih područja.

1. Stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora

1.1. Stručno osposobljavanje i ispit za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora

Kroz aktivnosti Upravnog vijeća Komore i njegovog radnog tijela - Odbora za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje (dalje u tekstu: Odbor za edukaciju) Komora ostvaruje zadaće u području stručnog osposobljavanja i polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora.

Članovi Odbora za edukaciju su: Joško Džida i Zlatko Benčić, te predstavnici akademske zajednice: prof.dr.sc. Stjepan Tadijančević (27. rujna 2016., razriješen dužnosti člana i predsjednika Odbora, na osobni zahtjev), prof.dr.sc. Boris Tušek (27. rujna 2016., imenovan za predsjednika Odbora), prof.dr.sc. Mario Spremić i izv.prof.dr.sc. Hrvoje Perčević (27. rujna 2016., imenovan za člana Odbora).

Nastavno na obvezu organiziranja i provođenja stručnog osposobljavanja i ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora barem jednom godišnje, Komora je u 2016. godini organizirala novi edukacijski ciklus za koji je ishodila prethodnu suglasnost Odbora za javni nadzor revizije na:

- Program obrazovanja i polaganja stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, obrazovni ciklus 2016. godine,
- Izvedbeni plan i program obrazovanja za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora, obrazovni ciklus 2016. godine,
- Iznos naknade za provođenje stručnog obrazovanja,
- Iznos naknade za polaganje revizorskog ispita u redovnom i popravnim rokovima.

U obrazovnom ciklusu 2016. godine sudjelovalo je ukupno (37) kandidata (2015.: 24). Od ukupnog broja potvrđenih kandidata, za pohađanje stručnog osposobljavanja prema Izvedbenom planu i programu za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora odlučilo se (25) kandidata (2015.:18). Program edukacije realiziran je u organizaciji Komore, u razdoblju od 21. studenoga do 6. prosinca 2016. godine, a redovni ispitni rok za kandidate ovog edukacijskog ciklusa organiziran je u siječnju 2017. godine.

U 2016. godini, datuma 21. i 22. siječnja, održan je redovni ispitni rok za kandidate iz edukacijskog ciklusa 2015. godine i popravni ispitni rok za kandidate iz edukacijskih ciklusa 2012. i 2014., a datuma 15. i 16. rujna održan je popravni ispitni rok za kandidate iz edukacijskih ciklusa 2015., 2014. i 2012. godine. Polaganju revizorskog ispita u ovim rokovima pristupilo je ukupno 62 kandidata (2015: 57), od kojih je (24) kandidata (2015.: 38) uspješno položilo ispit i steklo zvanje ovlaštenog revizora u 2016. godini.

U ovom području djelovanja, Komora je nastavila aktivnosti na analiziranju dobre prakse međunarodno priznatog edukatora Association of Chartered Certified Accountants (ACCA) i njegovih partnera. Uvažavajući složenost procesa osmišljavanja novog modela stručnog osposobljavanja i polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora te predstojeću izmjenu zakonodavnog okvira revizorske profesije u Republici Hrvatskoj, finalizacija ovih aktivnosti predviđa se za 2018. godinu.

Slijedom obveze usklađivanja svog postupanja u predmetima priznavanja inozemne stečene stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije s odredbama Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (Narodne novine, broj 82/15) koje se odnose na revizorsku struku, Komora je 30. svibnja 2016. godine donijela novi Pravilnik o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova ovlaštenog revizora (Narodne novine, broj 67/16). U svrhu osiguravanja organizacijskih uvjeta za provedbu definiranog postupka priznavanja inozemne stručne kvalifikacije Komora je imenovala članove Ispitnog povjerenstva i Odboru za javni nadzor revizije uputila na suglasnost Program provjere poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije i iznos naknade troškova provedbe provjere kompetentnosti u istom postupku, za što do datuma ovog Izvještaja nije dobila konačnu suglasnost.

1.2. Stalno stručno usavršavanje ovlaštenih revizora

Ovlašteni revizori imaju trajnu obvezu ažuriranja i stjecanja novih znanja i vještina potrebnih u primjeni odredbi Zakona o reviziji, zahtjeva Međunarodnih revizijskih standarda, standarda financijskog izvještavanja i drugih pravila revizorske struke i posebnih propisa. U tu svrhu Komora organizira i provodi program stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora.

U pripremi godišnjeg programa stalnog stručnog usavršavanja Komora polazi od potreba i prijedloga ovlaštenih revizora, rezultata i specifičnosti nalaza izravnih nadzora, te aktualnih promjena zakonodavnog okvira iz područja usko povezanih s revizijom. U tom smislu, sukladno odlukama Upravnog vijeća Komore o prihvaćanju planova i programa održavanja radionica stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora za razdoblje od rujna 2015. do lipnja 2016. (16. srpnja 2015.) i od rujna do prosinca 2016. (11. srpnja 2016.), Komora je tijekom 2016. godine realizirala program edukacijskih radionica sa sljedećim temama:

- Radionica 22: Revizija projekata financiranih iz EU fondova
- Radionica 23: Kodeks korporativnog upravljanja i revizija financijskih izvještaja
- Radionica 24: Novi Kodeks etike za profesionalne računovođe
- Radionica 25: Novi MRevS-ovi
- Radionica 26: Procjena rizika značajno pogrešnog prikazivanja
- Radionica 27: Revizijski dokazi i dokumentiranje
- Radionica 28: Neograničenost vremena poslovanja.

Za svaku od ovih radionica, na prijedlog izvođača određene radionice te kroz konzultacije sa stručnim službama Komore i revizorima praktičarima, pripremljeni su materijali u formi skripte i/ili slajdova. Materijali za određenu radionicu u konačnom sadržaju dostavljeni su prijavljenim ovlaštenim revizorima elektronskom poštom najkasnije dan prije održavanja svake radionice. Radionice su održavane prema unaprijed utvrđenom rasporedu u četiri grada, i to: Osijek, Rijeka, Split i Zagreb. Za svaku pojedinu radionicu Komora vodi evidencije prijave i sudjelovanja, provodi anonimno ocjenjivanje, obrađuje anketne rezultate te izdaje potvrde ovlaštenim revizorima o satima stalnog stručnog usavršavanja koji su ostvarili sudjelovanjem na radionicama.

Tijekom 2016. godine interes ovlaštenih revizora za sudjelovanje ovom obliku stručnog osposobljavanja je potvrđen s velikim odazivom ovlaštenih revizora i pozitivnim anketnim ocjenama sudionika. Ukupno (404) ovlaštenih revizora (2015: 401) ostvarilo je (1207) sudjelovanja (2015.: 1184) na ukupno (31) radionica (2015.: 36). Nastavno potvrđenom interesu za ovaj oblik edukacije, Komora će nastaviti s izvođenjem radionica prema programu koji će odražavati aktualnost tema i potrebe ovlaštenih revizora za specifičnim znanjima i vještinama radi kvalitetnog pružanja revizijskih usluga.

Isto tako, Komora kontinuirano prati ponudu sadržaja stručnih skupova (radionice, seminari, savjetovanja) u organizaciji drugih specijaliziranih edukatora na teme iz područja računovodstva poduzetnika i neprofitnih organizacija, sprječavanja prijevara i korupcije, poreza, specifičnosti financijskog izvještavanja kreditnih i financijskih institucija, te svoje članove o istima informira kako bi samostalno odlučili o eventualnom sudjelovanju.

Slijedom zakonske obveze da prevodi i objavljuje prijevode etičkih i revizijskih standarda u izdanju International Federation of Accountants (IFAC), Komora je u 2016. godini, uz uvažavanje IFAC-ovih pravila za prevođenje i reproduciranje, objavom u službenom glasilu Republike Hrvatske i na svojim mrežnim stranicama učinila dostupnima sljedeće strukovne standarde:

- Kodeks etike za profesionalne računovođe, izdanje 2015.
- MRevS 260 (izmijenjen) - Komuniciranje s onima koji su zaduženi za upravljanje (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma)
- MRevS 570 (izmijenjen) - Vremenska neograničenost poslovanja (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma);
- MRevS 700 (izmijenjen) - Formiranje mišljenja i izvješćivanje o financijskim izvještajima (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma);
- MRevS 701 - Priopćavanje ključnih revizijskih pitanja u izvješću neovisnog revizora (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma);
- MRevS 705 (izmijenjen) - Modifikacije mišljenja u izvješću neovisnog revizora (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma);
- MRevS 706 (izmijenjen) - Točke za isticanje pitanja i točke za ostala pitanja u izvješću neovisnog revizora (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma);
- MRevS 720 (izmijenjen) - Revizorove odgovornosti u vezi s ostalim informacijama (na snazi za revizije financijskih izvještaja za razdoblja koja završavaju na 15. prosinca 2016. ili nakon tog datuma).

Komora, kao pridruženi član IFAC-a, kontinuirano prati dinamiku i sadržaj IFAC-ovih rasprava o prijedlozima promjena pravila struke i reagira s pravodobnim pribavljanjem potrebnih dozvola IFAC-a za prevođenje strukovnih pravila i drugih stručnih publikacija na hrvatski jezik.

S obzirom na aktualne promjene zakonodavnog okvira za područje financijskog izvještavanja (Zakon o računovodstvu, Narodne novine, broj 78/15 i 120/16) i novi strukovni okvir (Kodeks etike za profesionalne računovođe, Narodne novine, broj 106/16 i Međunarodni revizijski standardi, Narodne novine, broj 107/16) za izradu izvješća neovisnog revizora za godišnje financijske izvještaje 2016. godine, Komora je izradila HRK Smjernicu 9: Prezentiranje izvješća neovisnog revizora temeljem revizije godišnjih financijskih izvještaja za 2016. godinu u kontekstu novih MRevS-ova, kao oblik

stručne pomoći članovima te je istu za potrebe svojih članova učinila javnom dostupnom na svojoj mrežnoj stranici.

U području stalnog stručnog osposobljavanja ovlaštenih revizora Komora ima i obvezu jednom godišnje organizirati stručno savjetovanje ovlaštenih revizora. U izradi programa stručnog savjetovanja za 2016. godinu, Odbor za edukaciju vodio je računa o zastupljenosti aktualnih tema iz područja revizije i računovodstva te angažiranju stručnjaka iz redova članstva Komore i drugih strukovnih organizacija i institucija, kao što su stručnjaci Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika (HZRFD) i akademske zajednice (Ekonomski fakultet Zagreb i Ekonomski fakultet Split).

Stručno savjetovanje ovlaštenih revizora i računovođa održano je u Zagrebu, 28. i 29. studenoga 2016. godine, a organizirano je u zajedničkoj suradnji s HZRFD-om sukladno Sporazumu o suradnji Komore i HZRFD-a. Na stručnom savjetovanju sudjelovalo je ukupno (523) ovlaštena revizora (2015.: 524), a obrađene su sljedeće teme iz područja revizije i računovodstva:

- Struktura i sadržaj godišnjih financijskih izvještaja u kontekstu Zakona o računovodstvu,
- Aktualne izmjene MSFI-a i HSFI-a,
- Prikaz novih MRevS-ova,
- Trendovi u poreznim politikama,
- Glavne odrednice porezne reforme u Republici Hrvatskoj,
- Regulatorni okvir transfernih cijena u Republici Hrvatskoj,
- Kontrolni postupci Porezne uprave u provjeri pravilnosti implementacije transfernih cijena u Republici Hrvatskoj,
- Izazovi djelovanja revizijskih odbora prema zahtjevima Uredbe (EU) br. 537/2014,
- Cyber rizici i veliki podatci (Big Data),
- Identifikacija i procjena poslovnih rizika,
- Primjena novog MRevS-a 701,
- Ne-revizijske usluge, struktura prihoda od naknada i trajanje revizijskog angažmana u kontekstu Uredbe (EU) br. 537/2014,
- Zakonsko reguliranje revizije s posebnim osvrtom na reguliranje javnog nadzora nad revizorskim društvima i revizorom pojedincem,
- Izazovi računovodstvene profesije u budućem razdoblju u uvjetima obveze licenciranja,
- Financijsko-računovodstveni forenzičar,
- Okrugli stol - otvorena pitanja u vezi Zakona o računovodstvu i nacрта prijedloga novog Zakona o reviziji.

Sve prezentacije sa stručnog savjetovanja dostupne su na mrežnoj stranici Komore kao oblik stručne pomoći članovima Komore. Prijedloge i mišljenja o pitanjima koji su raspravljeni u okviru Okruglog stola, Komora će koristiti kao polaznu osnovu u izradi prijedloga revizorske struke za novi

zakonodavni okvir za reviziju i revizorsku profesiju te za sustavno reguliranje računovodstvene profesije.

Na poziv Komore, stručnom savjetovanju 2016. godine odazvali su se predstavnici: Ministarstva financija, Odbora za javni nadzor revizije, Odbora za standarde financijskog izvještavanja, Financijskog inspektorata, Hrvatske agencije za nadzor financijskih usluga, Državnog ureda za reviziju, Hrvatske narodne banke, Financijske agencije, te predstavnici srodnih strukovnih organizacija iz Federacije Bosne i Hercegovine, Makedonije, Srbije, Republike Srpske i Crne Gore.

2. Nadzor i provjera kvalitete rada

Komora u okviru svojih nadležnosti, definiranih odredbama članka 32. Zakona o reviziji, provodi nadzor i provjeru kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora radi provjere zakonitosti i pravilnosti postupanja revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora u obavljanju poslova revizije.

Cilj provođenja nadzora i provjere kvalitete rada je doprinos jačanju kvalitete revizijskih usluga i povećanja stupnja povjerenja namjeravanih korisnika u financijske izvještaje, odnosno poslovnog povjerenja prema revizorima i revizorskim društvima/samostalnim revizorima koji su registrirani u Republici Hrvatskoj, jačanje ugleda revizijske profesije u Republici Hrvatskoj te zaštita javnog interesa.

Za nadzornu godinu u razdoblju od 1. srpnja 2015. do 30. lipnja 2016. godine Komora je provela nadzor i provjeru kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora sukladno okviru nadležnosti iz članka 32. i članka 38. Zakona, te sukladno odredbama članaka 43. do 53. Zakona, članka 38. Statuta, Pravilnika o nadzoru i provjeri kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora, zajedničkih revizorskih ureda i ovlaštenih revizora (Narodne novine, broj 62/11, 49/12 i 55/15, dalje: Pravilnik), te prema Planu i programu nadzora i provjere kvalitete rada za nadzornu godinu 2015./2016.

Plan i program nadzora i provjere kvalitete rada za nadzornu godinu 2015./2016. usvojen je od strane Upravnog vijeća Komore u svibnju 2015. godine. Izmjene i dopune Plana i programa nadzora i provjere kvalitete rada za nadzornu godinu 2015./2016. (dalje u tekstu: Plan i program nadzora 2015./2016.) slijedom obrade zaprimljenih Godišnjih upitnika 2015. (s rokom dostave do 30. lipnja 2015. godine) usvojen je od strane Upravnog vijeća Komore u srpnju 2015. godine.

Nakon usvajanja Plana i programa nadzora 2015./2016., Upravno vijeće Komore u prosincu 2015. godine donijelo je Odluku o uključivanju dodatnog broja (7) revizorskih društava temeljem zahtjeva Odbora za javni nadzor revizije o provedbi nadzora nad revizorskim društvima radi provjere izvješća revizora koja su bila temelj za odlučivanje u predstečajnoj nagodbi temeljem Zakona o financijskom

poslovanju i predstečajnoj nagodbi (Narodne novine, broj 108/12, 144/12, 81/13, 112/13, 71/15 i 78/15) i Stečajnog zakona (Narodne novine, broj 71/15) u dijelu predstečajnih nagodbi. Nadalje, Upravno vijeće Komore u svibnju 2016. godine donijelo je Odluku o uključivanju dodatnog broja (7) revizorskih društava temeljem zahtjeva Odbora za javni nadzor revizije o uključivanju revizorskih društava koja su ocijenjena nezadovoljavajućom ocjenom u prethodnim nadzornim ciklusima. Dodatno, temeljem zaprimljenih prijava treće strane na rad revizorskih društava, Komora je uključila dodatni broj (8) revizorskih društava s predmetom nadzora koji je definiran sukladno prijavi treće strane, a različit je od predmeta nadzora iz Plana i programa nadzora 2015./2016. i nadzora koji su pokrenuti temeljem Odluka Upravnog vijeća Komore iz prosinca 2015. i svibnja 2016. godine.

2.1. Plan i program nadzora

Polazna osnova u izradi Plana i programa nadzora 2015./2016. su odredbe Zakona kojima su definirane nadležnosti i zadaće Komore u području nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora. Plan i program nadzora 2015./2016. izrađen je na temelju:

- općeg plana nadzora i provjere kvalitete rada za nadzorne godine od 2011./2012. do 2016./2017. (šestogodišnje razdoblje), prema dinamici provedbe nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora sukladno odredbama članka 44. stavak 1. Zakona i Pravilniku,
- informacija dobivenih od revizorskih društava/samostalnih revizora kroz Godišnji upitnik za 2014. godinu te podataka i izvještaja o poslovanju revizorskih društava iz drugih javno dostupnih izvora,
- ostalih informacija o revizorskim društvima dobivenih iz provedenih nadzornih aktivnosti Komore u razdoblju od 2010. do 2014. godine,
- evidencija o statusu pokrenutih stegovnih i prekršajnih postupaka s osnova provedenih nadzora, te
- metodologije provjere kvalitete rada revizorskih društava i samostalnih revizora (dalje: Metodologija nadzora).

Polazeći od ciljeva provedbe nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i kriterija zakonitosti poslovanja revizorskih društava/samostalnih revizora, te utvrđenih nepravilnosti u primjeni Međunarodnog standarda kontrole kvalitete 1 (dalje: MSKK1), Međunarodnih revizijskih standarda (dalje: MRevS) i Kodeksa profesionalne etike (dalje: Kodeks) i evidencija o postupanju revizorskih društava po Rješenju Komore (dostava dokaza) u Planu i programu nadzora za 2015./2016. inicijalno je planirano obavljanje izravnog nadzora u punom opsegu kod ukupno (62) revizorska društva, od kojih je (23) sa subjektima od javnog interesa, a (39) bez subjekata od javnog interesa.

Prikaz povećanog inicijalnog broja planiranih nadzora s obilježjima revizorskih društava s klijentima od javnog interesa, prema podacima dostavljenih Godišnjim upitnikom 2014., daje se u Tablici 5.

Tablica 5. Broj revizorskih društava uključenih u nadzor 2015/2016., prema osnovi uključivanja

Osnova uključivanja revizorskih društava	Broj revizorskih društava	Od kojih revizorska društva s klijentima od javnog interesa
1	2	3
Plan i program nadzora 2015./2016.	62	23
Odluka Upravnog vijeća Komore iz prosinca 2015. godine	7	3
Odluka Upravnog vijeća Komore iz svibnja 2016. godine	7	3
Prigovori na rad revizorskih društava		
- OJNR	4	4
- treće strane	4	3
Ukupno	84	36

Izvor: Hrvatska revizorska komora

2.2. Nadzor i provjera kvalitete rada

Nadzor i provjera kvalitete rada revizorskih društava u nadzornoj godini 2015./2016. proveden je od strane Službe za nadzor i provjeru kvalitete rada kroz aktivnosti kontinuiranog praćenja i izravnog nadzora, a sve sukladno Zakonu, Statutu, Pravilniku i Metodologiji nadzora. U nadzoru i provjeri kvalitete rada u nadzornoj godini 2015./2016. sudjelovale su (4) nadzornice.

2.2.1. Kontinuirano praćenje poslovanja i promjena u poslovanju revizorskih društava/samostalnih revizora

Postupak kontinuiranog praćenja poslovanja i promjena u poslovanju revizorskih društava/samostalnih revizora za nadzornu godinu 2015./2016. obuhvaćao je sljedeće aktivnosti:

- obradu i analizu dostavljenih Godišnjih upitnika za 2014. godinu, koje za potrebe nadzora dostavljaju revizorska društva/samostalni revizori do 30. travnja 2015. godine, sukladno članku 20. Pravilnika,
- analiza izvještaja, obavijesti i ostalih podataka koje revizorska društva/samostalni revizori dostavljaju na zahtjev Komore (promjene i objave u registrima Komore, evidencije o stalnom stručnom usavršavanju ovlaštenih revizora),
- prikupljanje podataka, informacija i izvještaja o poslovanju revizorskih društava/samostalnih revizora iz drugih javno dostupnih izvora,

- pregled evidencija o statusu pokrenutih stegovnih i prekršajnih postupaka te
- izradu terminskog plana izravnih nadzora.

U nastavku, u Tablici 6. se daju podatci o postupanju revizorskih društava/samostalnih revizora u dostavljanju Godišnjih upitnika sukladno zahtjevima Pravilnika.

Tablica 6. Revizorska društva prema ispunjenju obveze dostave Godišnjeg upitnika za 2014.

Godišnji upitnik	Broj revizorskih društva za 2015.	Struktura%
1	2	3
Revizorska društva koja su dostavila Godišnji upitnik	212	94
Revizorska društva koja nisu dostavila Godišnji upitnik	13	6
Ukupno	225	100

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Ukupno trinaest (13) revizorskih društava nisu dostavila Godišnji upitnik za 2015. godinu. Postupkom kontinuiranog praćenja poslovanja, a na osnovu prikupljenih podataka, utvrđeno je da većina revizorskih društava koja nisu dostavila Godišnji upitnik za 2015. u roku, ne pruža usluge revizije i iz opravdanih razloga nisu dostavila godišnje upitnike (npr. revizorska društva u postupku brisanja, bolest odgovornih osoba revizorskih društava, ostavinska rasprava u tijeku, itd.). Revizorska društva koja nisu imala opravdane razloge dostave Godišnjeg upitnika za 2015. godinu uključena su u Plan i program nadzora provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2016./2017.

Provjera postupanja revizorskih društava u svezi objave izvješća o transparentnosti temeljem odredbi članka 17.a Zakona provodi se u okviru kontinuiranih aktivnosti prikupljanja i analize podataka, informacija i izvještaja o poslovanju revizorskih društava/samostalnih revizora iz javno dostupnih izvora, te kroz aktivnosti izravnog nadzora. Prema podacima o ugovorenim revizijama godišnjih financijskih izvještaja za 2015. godinu za subjekte od javnog interesa, a kako su iskazani u Godišnjim upitnicima za 2014. godinu, ukupno (78) revizorskih društava potencijalno je imalo obvezu objave izvješća o transparentnosti sukladno odredbi članka 17.a Zakona. Pregledom objava na internetskim stranicama revizorskih društava i na internetskoj stranici Komore, za ukupno (72) revizorska društva utvrđeno je da su objavili izvješća o transparentnosti, dok je za preostalih (6) revizorskih društava, dodatnom provjerom podataka iz Godišnjeg upitnika za 2014., utvrđeno da nisu imali obvezu objave izvješća o transparentnosti. Detaljna provjera i utvrđivanje stvarne obveze objave izvješća o transparentnosti i postupanja revizorskog društva s tim u vezi, provodi se kroz aktivnost izravnog

nadzora, kad se kod revizorskog društva utvrđuje pravilnost kategorizacije revizijskih klijenata i razlikovanje subjekata od javnog interesa te način i rokovi objave izvješća o transparentnosti sukladno odredbi članka 17.a Zakona.

2.2.2. Izravni nadzor

Postupak izravnog nadzora revizorskih društava, sukladno Planu i programu nadzora 2015./2016. započeo je 15. srpnja 2015. godine, prema vremenskom rasporedu planiranih nadzora i provjere kvalitete rada, a tijekom izravnog nadzora za svako revizorsko društvo odvijao se prema Metodologiji nadzora, sukladno Zakonu, Statutu i Pravilniku.

Priprema i provođenje izravnog nadzora i provjere kvalitete rada u punom opsegu, odvijala se kroz sljedeće aktivnosti:

- upućivanje Naloga za izravni nadzor i provjeru kvalitete rada subjektima nadzora (dalje: Nalog), uvažavajući rok propisan odredbama članka 44. stavak 2. Zakona (obavijest revizorskom društvu 30 dana prije početka nadzora),
- pripremu, obradu i kompletiranje dokumentacije za pojedini posjet revizorskom društvu koji je obuhvaćao podatke i informacije iz javno dostupnih izvora (FINA, Trgovački sud, HANFA), te ostale službene podatke iz Registara Komore,
- obavijest subjektu nadzora i dogovor o terminu planiranog nadzora, organiziranje posjeta i tehničkih uvjeta za rad nadzornika i provedbu planiranog nadzora,
- provođenje izravnog nadzora kod subjekata nadzora, sukladno Nalozima koji su obuhvaćali provjeru sukladnosti obavljanja revizije u odnosu na Zakon, primjenu zahtjeva MRevS-a, MSKK1, Kodeksa, te primjerenosti organizacije i angažiranih resursa za obavljanje revizije,
- izrada radnih materijala prema Metodologiji nadzora,
- sastavljanje Zapisnika o provedenom izravnom nadzoru, sukladno odredbama članka 47. Zakona, uvažavajući rokove definirane odredbama članka 17. Pravilnika, te
- sudjelovanje u utvrđivanju činjeničnog stanja prije pokretanja stegovnih postupaka protiv revizorskih društava/samostalnih revizora kod kojih je utvrđeno da ne postupaju u skladu s odredbama Zakona i pravilima struke, sukladno članku 48. Zakona.

Redovni nadzori

Nadzor je proveden kod 84 revizorska društva, od kojih su 16 nadzora revizorskih društava završena izradom službenih bilješki. Od ukupno 16 nadzora koja su završena izradom službenih bilješki, osam (8) službenih bilješki odnosi se na nadzore koji su pokrenuti na osnovu zahtjeva Odbora za javni nadzor revizije i prijava treće strane s predmetom nadzora različitim od predmeta nadzora iz Plana i programa nadzora 2015./2016., četiri (4) službene bilješke odnose se na prekid nadzornih aktivnosti radi zahtjeva revizorskih društava za brisanjem iz Registra Komore, jedna (1) službena bilješka odnosi

se na nadzor revizorskog društva kod kojeg je onemogućena provedba zbog odbijanja nadzora, jedna (1) službena bilješka odnosi se na prekid nadzornih aktivnosti zbog smrti odgovorne osobe revizorskog društva, a dvije (2) službene bilješke se odnose na odgodu nadzora revizorskih društava zbog bolesti odgovorne osobe i koja su uključena u Plan i program nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2016./2017. Protiv revizorskog društva kod kojeg je onemogućena provedba nadzora zbog odbijanja nadzora, pokrenut je stegovni postupak.

Od ukupnog broja nadzora koji su provedeni kod revizorskih društava u nadzornoj godini 2015./2016. i završeni su izradom Zapisnika, u (32) provedena nadzora utvrđeno je da se odnose na revizorska društva sa subjektima od javnog interesa, o čemu se daje pregled u Tablici 7.

Tablica 7. Status nadzora iz nadzorne godine 2015./2016., prema vrsti izvještajnog dokumenta

Status nadzora	Revizorska društva u 2015./2016.	Revizorska društva u 2014./2015.
1	2	3
Nadzor završen izradom Zapisnika - od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	68 32	78 32
Nadzor završen izradom Službene bilješke	16	3
Ukupno	84	81

Izvor: Hrvatska revizorska komora

U nastavku, u Tablici 8., daju se podatci za revizorska društva kod kojih je obavljen izravni nadzor, i to o ukupnom broju revizijskih angažmana, broju pregledanih angažmana, te broju ovlaštenih revizora i broju potpisnika izvješća neovisnog revizora.

Tablica 8. Obilježja izravnih nadzora provedenih u nadzornoj godini 2015./2016.

Obilježja provedenog nadzora	Predmet nadzora 2015./2016.	Od toga subjekti od javnog interesa	Predmet nadzora 2014./2015.	Od toga subjekti od javnog interesa
1	2	3	4	5
Provedeni broj izravnih nadzora kod revizorskih društava	68	32	78	32
Ukupan broj revizijskih angažmana	2394	536	1675	165
Ukupan broj pregledanih angažmana	164	49	163	40
Ukupan broj zaposlenih ovlaštenih revizora	215	151	190	104
Broj potpisnika izvješća neovisnog revizora	121	78	138	78

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Nezakonitosti utvrđene izravnim nadzorom

Temeljem nalaza iz Zapisnika o provedenom nadzoru i provjere kvalitete rada kod određenog broja revizorskih društava, subjekata nadzora, utvrđeno je nepridržavanje zakonskog okvira poslovanja, koji se odnosi na sljedeće:

1. revizija se ne obavlja u skladu s odredbama članka 5. Zakona i ne postoji radna dokumentacija koja potkrepljuje revizorsko mišljenje u skladu s odredbama članka 15. Zakona,
2. radna dokumentacija nije sastavljena na hrvatskom jeziku, što nije u skladu s odredbama članka 15. stavka 4. Zakona,
3. revizorsko izvješće ne sadrži jasno izraženo mišljenje u pisanom obliku u skladu s odredbama članka 17. stavak 4. Zakona,
4. revizorskom izvješću nisu priloženi godišnji financijski izvještaji koji su bili predmetom revizije, što nije u skladu s odredbama članka 17. stavak 8. Zakona,
5. rok objave i sadržaj Izvješća o transparentnosti nije u skladu s odredbama članka 17.a Zakona,
6. obnavljanje police osiguranja i visina minimalne svote pokrića po mogućem štetnom događaju nisu u skladu s odredbama članka 18. i članka 19. Zakona,
7. obavljanje revizije klijenata čiji ukupni prihod prelazi 40 milijuna kuna nije u skladu s odredbama članka 26. Zakona,
8. izvještavanje Komore nije u skladu s odredbama članka 41. i članka 56. stavka 2. Zakona, članka 20. Pravilnika te članka 60. Statuta, te

9. ne postupanje po izdanom Rješenju Komore za otklanjanje nezakonitosti i nepravilnosti utvrđenih u prethodnim nadzornim godinama, što nije u skladu s odredbom članka 52. Zakona.

Pregled utvrđenih nezakonitosti daje se u Tablici 9., u nastavku.

Tablica 9. Pregled nezakonitosti u poslovanju revizorskih društava, nalazi iz nadzorne godine 2015./2016.

Utvrđene nezakonitosti	Broj nalaza* u 2015./2016.	Broj nalaza* u 2014./2015.
1	2	3
Revizija se ne obavlja u skladu s odredbama čl.3.st.2. Zakona	-	1
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	1
Neispunjenje uvjeta za članove uprave revizorskog društva u skladu s odredbama čl.4.st.1. i čl.7. Zakona	-	1
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	-
Obavljanje revizije nije u skladu s odredbama čl.5. i čl.15. Zakona	9	12
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	2	1
Obavljanje dodatne djelatnosti uz usluge revizije suprotno odredbama čl.11. Zakona	-	1
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	1
Radna dokumentacija nije sastavljena na hrvatskom jeziku, što nije u skladu s odredbama čl.15.st.4. Zakona	1	-
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	1	-
Revizorsko izvješće ne sadrži jasno izraženo mišljenje u pisanom obliku u skladu s odredbama čl.17.st.4. Zakona.	1	1
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	1	-
Izvješće neovisnog revizora nije potpisano u skladu s odredbama čl.17.st.6. Zakona	-	5
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	-
Revizorskom izvješću nisu priloženi godišnji financijski izvještaji koji su bili predmetom revizije, što nije u skladu s odredbama čl.17.st.8. Zakona	1	2
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	1	-
Izvješće o transparentnosti nije u skladu s odredbama čl.17.a Zakona	3	2
Polica osiguranja nije u skladu s odredbama čl.18. i čl.19. Zakona	7	15
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	1	2
Obavljanje revizije za klijente čiji ukupni prihod prelazi 40 milijuna kn, nije u skladu s odredbama čl.26. Zakona	6	5
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	2	1

Utvrđene nezakonitosti	Broj nalaza* u 2015./2016.	Broj nalaza* u 2014./2015.
1	2	3
Izveštavanje Komore nije u skladu s odredbama čl.41. i čl.56.st.2. Zakona te odredbama čl.20. Pravilnika i čl.60. Statuta	2	30
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	1	7
Nepostupanje po izrečenim mjerama za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti, što nije u skladu s odredbom čl.52. Zakona	26	33
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	19	25

*Napomena Jedno revizorsko društvo može biti raspoređeno u više kategorija navedenih nezakonitosti

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Primjena Međunarodnih revizijskih standarda (MRevS-a)

Temeljem nalaza iz Zapisnika o nadzoru, utvrđene su nepravilnosti u primjeni zahtjeva MRevS-a prilikom obavljanja revizija financijskih izvještaja. Vrste utvrđenih nepravilnosti koje su navedene u tablici niže, prati kategorizaciju prema radnim materijalima iz Metodologije nadzora.

Prikaz nepravilnosti u primjeni MRevS-a koje su utvrđene izravnim nadzorom, daje se u Tablici 10., u nastavku.

Tablica 10. Pregled nepravilnosti u primjeni MRevS-a, nalazi iz nadzorne godine 2015./2016.

Primjena MRevS-a	Broj nalaza* u 2015./2016.	Broj nalaza* u 2014./2015.
1	2	3
Prihvatanje i ugovaranje revizijskih angažmana	16	26
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	8	9
Planiranje (uključujući razumijevanje subjekta) i procjena rizika (uključujući prijevare)	59	69
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	29	32
Revizijski postupci kao odgovor na procjenu rizika (plan revizije, oblikovanje i provedba testova kontrola, dokazni postupci)	56	42
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	28	23
Revizijski postupci i radni papiri	46	56
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	22	24
Završni revizijski postupci	47	45
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	23	24
Financijski izvještaji i revizorovo izvješće	33	47
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	18	24

*Napomena Jedno revizorsko društvo može biti raspoređeno u više navedenih kategorija

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Primjena Međunarodnog standarda kontrole kvalitete 1 (MSKK1)

Temeljem nalaza iz Zapisnika o nadzoru, utvrđeno je da revizorska društva većinom imaju ustanovljene interne akte ili dokumente kojima su uspostavljene politike i postupci pojedinih sastavnih dijelova sustava kontrole kvalitete. Međutim, za određeni broj revizorskih društava izravnim nadzorom je utvrđeno da ne postupaju po istima.

Prikaz nalaza izravnog nadzora u primjeni zahtjeva MSKK1, daje se u Tablici 11., u nastavku.

Tablica 11. Pregled nepravilnosti u primjeni MSKK1, nalazi iz nadzorne godine 2015./2016.

Primjena MSKK1	Broj nalaza* 2015./2016.	Broj nalaza* 2014./2015.
1	2	3
Nema uspostavljene politike i postupke za sve dijelove sustava kontrole kvalitete	1	13
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	3
Nema relevantnih dokaza djelovanja MSKK1	47	70
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	20	29
Ima uspostavljene politike i postupke ali ne postupa po istom za:		
a) odgovornost vodstva za kvalitetu unutar tvrtke	-	6
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	-
b) relevantne etičke zahtjeve	1	7
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	2
c) prihvaćanje i zadržavanje odnosa s klijentom	2	10
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	1	-
d) ljudske resurse	-	8
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	-	-
e) obavljanje angažmana	27	30
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	12	15
f) monitoring	37	62
- od toga revizorska društva sa subjektima od javnog interesa	16	25

**Napomena Jedno revizorsko društvo može biti raspoređeno u više navedenih kategorija*

Izvor: Hrvatska revizorska komora

2.2.3. Ostale aktivnosti

Za revizorska društva kod kojih su izravnim nadzorom i provjerom kvalitete rada u nadzornoj godini 2015./2016. utvrđene nepravilnosti, temeljem članka 32. stavka 3. i članka 48. Zakona o reviziji te članka 38. stavka 4. Statuta Komore, izdana su Rješenja kojima se nalaže otklanjanje utvrđenih nepravilnosti u vezi primjene MRevS-a, te usvajanje i primjena dodatnih mjera u vezi primjene

MSKK1. Dodatno, za ona revizorska društva kod kojih su utvrđene nezakonitosti i značajne nepravilnosti u primjeni pravila struke, kroz pripadno Rješenje su naložene mjere pokretanja stegovnog postupka.

Rokovi koji su Rješenjem određeni za dostavu dokaza o postupanju revizorskih društava po naloženim mjerama odnosno o izvršenju naloženih mjera za otklanjanje utvrđenih nepravilnosti, različiti su ovisno o vrsti nadzorom utvrđenih nepravilnosti. U ostavljenim rokovima za dostavu dokaza po Rješenjima, revizorska društva su dostavljali dokaze u obliku akcijskog plana kroz kojeg pokazuju spremnost za poboljšanje kvalitete obavljanja revizije i otklanjanje nepravilnosti utvrđenih izravnim nadzorom.

Temeljem nalaza izravnih nadzora provedenih u nadzornoj godini 2015./2016., u tijeku su aktivnosti pripreme za pokretanje stegovnih postupaka za (15) revizorskih društava kod kojih su utvrđena postupanja suprotna odredbama Zakona i za koje je kroz Rješenje Komore naložena mjera pokretanja stegovnog postupka. U Tablici 12. daje se pregled osnova za pokretanje stegovnih postupaka zbog postupanja koja su protivna Zakonu.

Tablica 12. Pregled osnova za pokretanje stegovnog postupka

Osnova za pokretanje stegovnog postupka
Nezakonitosti
Obavljanje revizije nije u skladu s odredbama čl.5. i čl.15. Zakona
Revizorsko izvješće ne sadrži jasno izraženo mišljenje u pisanom obliku u skladu s odredbama čl.17.st.4. Zakona
Revizorskom izvješću nisu priloženi godišnji financijski izvještaji koji su bili predmetom revizije, što nije u skladu s odredbama čl.17.st.8. Zakona
Izvješće o transparentnosti nije u skladu s odredbama čl.17.a Zakona
Polica osiguranja nije u skladu s odredbama čl.18. i čl.19. Zakona
Obavljanje revizije za klijente čiji ukupni prihod prelazi 40 milijuna kn, nije u skladu s odredbama čl.26. Zakona
Izvještavanje Komore nije u skladu s odredbama čl.41. i čl.56.st.2. Zakona
Nepostupanje po izrečenim mjerama za otklanjanje nepravilnosti i nezakonitosti, što nije u skladu s odredbom čl.52. Zakona

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Isto tako, provode se aktivnosti i na pripremi pokretanja stegovnih postupaka za (5) revizorskih društava kod kojih su utvrđene značajne nepravilnosti u primjeni MRevS-a.

Uvažavajući proceduru provedbe stegovnih postupaka a vezano na rokove završavanja istražnih radnji Stegovnog tužitelja radi potvrđivanja osnove za pokretanje stegovnog postupka, Stegovno vijeće je za predviđene stegovne predmete organiziralo i provelo stegovne rasprave u prosincu 2016. godine. S tim

u vezi, Služba nadzora je poduzela sve aktivnosti za pripremu Stegovnog tužitelja koji izrađuje konačne prijedloge za pokretanje stegovnih postupaka i kvalitetno vođenje stegovnih postupaka od strane Stegovnog vijeća i donošenje konačnih odluka o stegovnim kaznama primjereno težini utvrđene nezakonitosti i/ili nepravilnosti u postupanju određenog revizorskog društva u obavljanju revizijskih usluga.

2.3. Obilježja provedbe nadzora

Komora je odredbe članka 44. stavka 1. Zakona za provođenje nadzora i provjere kvalitete rada najmanje jednom u šest godina odnosno najmanje jednom u tri godine kod revizorskog društva/samostalnog revizora koje obavlja reviziju subjekata od javnog interesa implementirala u šestogodišnji plan nadzora za razdoblje 2011./2012. do 2016./2017., a kojeg realizira kroz godišnje nadzorne aktivnosti.

Prema dosadašnjem iskustvu i spoznajama iz nadzora, provedba nadzora i provjera kvalitete rada u organizaciji Komore nailazila je na razumijevanje, dobro prihvaćanje i suradnju od strane subjekata nadzora, zainteresiranost i spremnost za poboljšanjem kvalitete rada sukladno zahtjevima i pravilima struke. Subjekti nadzora podržavaju rad i napore Komore s ciljem podizanja kvalitete rada, uz očekivanje stalne stručne edukacije ovlaštenih revizora u organizaciji Komore, u funkciji zakonitosti i pravilnosti rada revizorskih društava/samostalnih revizora.

Posljedično nalazima nadzora o nezakonitostima i nepravilnostima u poslovanju revizorskih društava, organizirani su i provedeni stegovni postupci u cilju poboljšanja kvalitete rada revizorskih društava s posebnim naglaskom na odgovornost ovlaštenih revizora za neovisno, samostalno i objektivno obavljanje revizije sukladno profesionalnim standardima i primjenjivim zakonskim regulativnim zahtjevima.

Obzirom da je revizorska profesija regulirana Zakonom, a revizija potvrđena kao djelatnost od javnog interesa u Republici Hrvatskoj, Komora aktivno surađuje s Odborom za javni nadzor revizije u smislu redovitog izvještavanja o svim nadzornim aktivnostima a posebice o rezultatima nadzora revizorskih društava sa subjektima od javnog interesa.

Nadzor i provjera kvalitete rada tijekom nadzorne godine 2015./2016. u cijelosti su realizirani u okvirima planiranog kroz ostvarivanje zakonske i statutarne obveze Komore u jačanju ugleda revizijske profesije u Republici Hrvatskoj i doprinosa jačanju kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava/samostalnih revizora registriranih u Republici Hrvatskoj te osiguravanju poslovnog povjerenja namjeravanih korisnika revidiranih godišnjih financijskih izvještaja.

3. Postupci u nadležnosti Komore (stegovni, prekršajni postupci), sudski i drugi pravni postupci, te osiguravanje organizacijskih uvjeta za efikasno izvršenje zadaća Komore

3.1. Postupci u nadležnosti Komore, sudski i drugi pravni postupci

Radi izvršavanja javnih ovlasti, Komora u okviru svojih nadležnosti i zakonskih obveza kontinuirano provodi pravne radnje i postupke, te druge administrativne poslove temeljem važećih propisa. Vrste postupaka koji su u pojedinim područjima aktivnosti Komore provedeni tijekom 2016. godine, navedeni su u Tablici 13.

Tablica 13. Pregled upravnih i neupravnih predmeta i sudskih postupaka, stanje 31.12.2016.

Vrsta postupka	Ukupno 2016.	Ukupno 2015.
1	2	3
Upravni predmeti, od čega:	1407	1403
- rješenja za članarinu	989	1018
- rješenja za doprinos	224	242
- rješenja iz nadzora	69	68
- izdavanje dozvola i predmeti Registra	125	75
Neupravni predmeti	250	216
Postupci naplate (opomene, IOS)	322	506
Ovršni postupci		
- novi u godini	0	27
- riješeno	4	35
- u tijeku	13	17
Stegovni postupci		
- novi u godini	41	34
- riješeno	35	32
- u tijeku	13	7
Upravni sporovi		
- novi u godini	5	8
- riješeno	4	5
- u tijeku	13	12
Prekršajni postupci		
- novi u godini	1	1
- riješeno	1	1
- u tijeku	1	1

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Upravni predmeti odnose se na rješenja Komore koja su izdana radi naplate godišnjeg članskog doprinosa od revizorskih društava i članarina od ovlaštenih revizora, zatim na rješenja revizorskim društvima radi izricanja nadzornih mjera posljedično nalazima nadzora i provjere kvalitete rada, rješenja radi izdavanja ili oduzimanja dozvola za rad revizorskim društvima, rješenja o potvrđivanju zvanja ovlaštenog revizora i upisa u pripadni registra, rješenja kojima se potvrđuje status

revizorskim društvima, rješenja radi brisanja revizorskih društava i ovlaštenih revizora iz registara koje vodi Komora na zahtjev ili po službenoj dužnosti.

Neupravni predmeti odnose se na sva područja aktivnosti Komore, a u najvećoj mjeri na korespondenciju Komore s članovima u svezi zahtjeva za ažuriranjem podataka u registrima, dostave obveznih godišnjih upitnika, traženja odgovora i mišljenja, te na korespondenciju Komore s Odborom za javni nadzor revizije i s nadležnim tijelima i institucijama.

U okviru kontinuiranih aktivnosti naplate potraživanja i osiguravanja financijskih sredstava potrebnih za nesmetano funkcioniranje, Komora redovito provodi sve radnje naplate, kako kroz slanje izvoda otvorenih stavaka i opomena, tako i pokretanjem prisilne naplate.

Na osnovu nalaza nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora Komora provodi stegovne postupke kao jedan od oblika nadzornih mjera protiv revizorskih društava i ovlaštenih revizora. U 2016. godini su održane rasprave Stegovnog vijeća za ukupno (42) stegovna predmeta, od kojih se (1) odnosi na stegovni postupak protiv revizorskog društva iz nadzorne godine 2013./2014., (19) na stegovne postupke vezano je za nalaze iz nadzorne godine 2014./2015. godine, a (22) na stegovne postupke protiv revizorskih društava iz nadzorne godine 2015./2016. godine. Od ukupnog broja (48) stegovnih postupaka, u 2016. godini okončano je (35) stegovna postupka s izrečenim stegovnim mjerama protiv revizorskih društava (opomena, ukor, novčana kazna, uvjetno oduzimanje dozvole za rad i trajno oduzimanje dozvole za rad).

Tablica 14. Pregled stegovnih postupaka prema stupnju završenosti, stanje 31.12.2016.

Nadzorna godina	Početni broj stegovnih postupaka, 1.1.2016.	Pokrenuti stegovni postupci u 2016.	Ukupan broj stegovnih postupaka	Okončani stegovni postupci u 2016.	Stegovni postupci u tijeku	Stegovni postupci u pripremi
1	2	3	4=(2+3)	5	6=(4-5)	7
2013/2014	4	-	4	1	3	-
2014/2015	3	19	22	21	3	-
2015/2016	-	22	22	13	7	4
Ukupno:	7	41	48	35	13	4

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Sve odluke Stegovnog vijeća Komora objavljuje na svojoj mrežnoj stranici, a sukladno odredbi članka 51. Statuta, po pravomoćnosti izrečenih stegovnih mjera, iste pridružuje pojedinom revizorskom društvu, što je javnosti dostupno kroz Registar revizorskih društava koji vodi Komora.

Što se tiče drugih pravnih odnosno sudskih postupaka, Komora je u 2016. godini pokrenula prekršajni postupak protiv jednog revizorskog društva koje je bez dozvole Komore obavljalo usluge iz članka 3.

Zakona o reviziji, što je prekršaj kažnjiv prema odredbi članka 65. stavka 1. točke 12. Zakona o reviziji.

Isto tako, Komora sudjeluje u upravnim sporovima koje pokreću revizorska društva i/ili ovlašteni revizori podnošenjem tužbe radi poništenja odluka Komore (npr. rješenja iz nadzora, odluke Stegovnog vijeća, upis u registar). Pregled broja i statusa upravnih sporova sadržano je u Tablici 13. ovog Izvještaja.

3.2. Osiguravanje organizacijskih uvjeta za efikasno izvršenje zadaća Komore

Tijekom 2016. godine stručna služba Komore je izvršavala sve dužnosti i zadaće u području nadzora i provjere kvalitete rada, području stručnog osposobljavanja za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora i stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora, zadatke vođenja uspostavljenih Registara, pokretanja i provođenja disciplinskih i drugih postupaka (upravni, prekršajni) u nadležnosti Komore, prikupljanja članarine i doprinosa za financiranje aktivnosti Komore, te računovodstvene i opće administrativne poslove Komore.

Za kvalitetno i uspješno provođenje zakonskih obveza Komore osigurani su prikladni kadrovski i organizacijsko-tehnički uvjeti. Uvažavajući potrebu sveobuhvatnog i sustavnog praćenja zahtjeva u svim segmentima djelovanja, Komora kontinuirano prati primjerenost svog operativno-tehničkog okruženja te je u 2016. godini implementirala programska rješenja prema kreiranom korisničkom zahtjevu za potrebe nadzora i praćenje upravnih i drugih sudskih postupaka. Isto tako priprema se daljnja nadogradnja baze podataka koja će biti u funkciji sustavnog evidentiranja i obrade podataka o obvezi stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora, te u funkciji uvođenja e-procedura primjereno zakonodavnom okviru za revizorsku profesiju i djelatnost.

4. Suradnja s domaćim i međunarodnim institucijama, strukovnim i drugim srodnim organizacijama

4.1. Suradnja s domaćim institucijama i srodnim strukovnim organizacijama

Komora u okviru svojih nadležnosti, ovisno o prirodi predmeta, surađuje s nadležnim ministarstvima, drugim nadležnim tijelima i institucijama, sudovima, srodnim strukovnim udruženjima i drugim relevantnim subjektima.

Tijekom 2016. godine ostvarena je suradnja Komore sa sljedećim institucijama:

- Ministarstvo financija,
- Odbor za standarde financijskog izvještavanja,
- Ured za sprječavanje pranja novca i Financijskim inspektoratom,
- Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika,

- Hrvatska udruga poslodavaca,
- Hrvatski institut internih revizora,
- Financijska agencija,
- Ministarstvo gospodarstva,
- Ministarstvo rada i mirovinskog sustava,
- Povjerenik za informiranje.

Suradnja Komore s Ministarstvom financija najvećim dijelom se odnosi na praćenje provedbe i izmjene propisa koji uređuju područje revizije i računovodstva i drugih povezanih djelatnosti. U tom smislu, Komora je tijekom 2016. godine kao članica Radne skupine pri Ministarstvu financija te kao strukovna organizacija revizorske profesije bila pozvana da sa svojim prijedlozima, mišljenjima i stavovima sudjeluje na izmjenama i dopunama Zakona o računovodstva i na taj način doprinese ostvarivanju fer financijskog izvještavanja poslovnih subjekata i transparentnosti poslovanja, te osnaživanju povjerenja u poslovne subjekte i unaprjeđivanje poslovne kulture u Republici Hrvatskoj. Što se tiče ključnog regulatornog okvira za revizorsku profesiju, u 2016. godini Ministarstvo financija izradilo je Nacrt prijedloga Zakona o reviziji bez suradnje s Komorom, što je izazvalo nezadovoljstvo i reakciju revizorske profesije na ponuđeni prijedlog Ministarstva financija što je detaljno opisano u poglavlju IV. ovog Izvještaja pod točkom 5. Sudjelovanje u promjenama regulatornog okvira revizorske profesije.

Slijedom izmjena i dopuna Zakona o računovodstvu te pripremnih aktivnosti za izradu novog Zakona o reviziji, Komora je surađivala s Odborom za standarde financijskog izvještavanja u cilju harmonizacije računovodstvene regulative, te svrsishodnog i transparentnog financijskog izvještavanja i uređivanja područja zakonske revizije i revizorske profesije.

Zbog činjenice da su revizorska društva obveznici primjene Zakona o sprječavanju pranja novca i financiranja terorizma, Komora na poziv Ureda za sprječavanje pranja novaca (UZSPN) odnosno Financijskog inspektorata sudjeluje u stručnim raspravama o prijedlozima nadležnih tijela za izmjene nacionalnog zakonodavnog okvira radi usklađivanja s Direktivom (EU) 2015/849 Europskog parlamenta i Vijeća o sprječavanju korištenja financijskog sustava u svrhu sprečavanja pranja novca ili financiranja terorizma te u svezi provedbenih akata o obavještanju UZSPN-a o sumnjivim transakcijama i osobama te vođenju evidencija od strane revizorskih društava i samostalnih revizora te pravnih i fizičkih osoba koje obavljaju računovodstvene poslove i poslove poreznog savjetovanja.

Suradnja Komore i Hrvatske zajednice računovođa i financijskih djelatnika (HZRFD) ustanovljena je Sporazumom o suradnji Komore i HZRFD, a u 2016. godini je realizirana ne samo kroz organizaciju stručnih skupova namijenjenih članovima obiju strukovnih organizacija nego i kroz zajedničke stručne rasprave o otvorenim pitanjima koja su proizašla iz novog zakonodavnog okvira za računovodstvo i financijsko izvještavanje poduzetnika vezano za definiciju subjekata od javnog interesa, rokove javne

objave revidiranih godišnjih financijskih izvještaja te potrebu sustavnog reguliranja računovodstvene profesije. Nadalje, suradnja je realizirana kroz zajedničko djelovanje odnosno reakciju na prijedlog Ministarstva financija iz srpnja 2016. godine za zakonodavno uređenje revizorske profesije i revizijske djelatnosti zbog obveze implementacije Direktive 2014/56/EU i izravne primjene Uredbe (EU) 537/2014, bez prethodne komunikacije sa predstavnicima revizorske i računovodstvene profesije te predstavnicima poduzetnika.

Prepoznajući Hrvatsku udruhu poslodavaca (HUP) kao jednog od ključnih dionika u procesima pregovaranja i uređivanja određenih pitanja iz područja gospodarstva, Komora je uspostavila odnose suradnje s HUP-om kao njezin pridruženi član koji se zalaže za principe društveno odgovornog poslovanja poslodavaca i poduzetnika. U tom smislu, Komora se uključuje sa svojim prijedlozima i stavovima kao podrška poduzetnicima u zahtjevima za rješavanje otvorenih pitanja koja proizlaze iz odredbi novog Zakona o računovodstvu i njegovih izmjena i dopuna. Isto tako, HUP se kao predstavnik poslodavaca i poduzetnika uključio u javnu raspravu o Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji, s prijedlozima koji uključuju sve zahtjeve promjena u sustavu javnog nadzora i segmentu subjekata od javnog interesa uz uvažavanje već izgrađenih i razvijenih sustava kontrole kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora i sustava javnog nadzora revizije u Republici Hrvatskoj.

Na poziv Hrvatskog instituta internih revizora (HIIR), Komora je, s ciljem promicanja revizorske struke i razvoja suradnje između ovlaštenih revizora i internih revizora, participirala u organizaciji 8. međunarodne konferencije HIIR-a s radnim naslovom „Nove kompetencije-ključ uspjeha“ koja je održana od 14. do 16. travnja 2016. godine u Poreču.

Suradnja Komore s Financijskom agencijom (FINA) ostvaruje se kontinuirano kroz razmjenu podataka o revizorskim društvima za potrebe FINA-nih kontrola pri Registru godišnjih financijskih izvještaja te kroz korištenje posebne aplikacije FINA-e za isporuku podataka iz Registra godišnjih financijskih izvještaja prema definiranom zahtjevu za potrebe Komore.

Komora je u 2016. godini u suradnji s Ministarstvom financija na poziv Ministarstva gospodarstva, nadležnog za praćenje implementacije Direktive 2006/123/EZ o uslugama na unutarnjem tržištu Europske unije odnosno za primjenu Zakona o uslugama (Narodne novine, broj 80/11), sudjelovala u screeningu propisa na nacionalnoj razini kroz Informacijski sustav o unutarnjem tržištu (tzv. IMI sustav). Isto tako, u kontekstu navedene Direktive, Komora je kao nadležno tijelo koje vodi postupke registracije odnosno izdavanja dozvola za rad revizorskim društvima, obvezna primijeniti zahtjeve administrativnog pojednostavljenja postupaka razvijanjem e-postupaka kroz primjenu načela razmjernosti (once-only). U tom smislu, Komora je na poziv Ministarstva gospodarstva u svezi inicijative Europske unije i Odluka Vlade Republike Hrvatske o razvoju i reformi profesionalnih i poslovnih usluga u Republici Hrvatskoj, razmatrala pretpostavke za uvođenje primjenjivih e-postupaka za registraciju poslovnog nastana i ishođenje odobrenja za obavljanje revizorske djelatnosti.

Nadalje, za Komoru je obvezujuća primjena odredbi Zakona o reguliranim profesijama i priznavanju inozemnih stručnih kvalifikacija (Narodne novine, broj 82/15) u postupcima priznavanja kvalifikacija ovlaštenog revizora stečenih u Europskoj uniji i trećim zemljama što uključuje adekvatnu suradnju s Nacionalnim ENIC/NARIC uredom (ured za pomoć) pri Agenciji za znanost i visoko obrazovanje, te s Ministarstvom rada i mirovinskog sustava radi ažuriranja podataka u Bazi podataka o reguliranim profesijama.

Nadalje, Komora kao tijelo javne vlasti, u smislu odredbi Zakona o pravu na pristup informacijama (Narodne novine, broj 25/13 i 85/15), obvezna je omogućiti ostvarivanje prava na pristup informacijama i ponovnu uporabu informacija. Uvažavajući ove zakonske obveze, Komora je u 2016. godini, nakon konzultacija s Povjerenikom za informiranje i Agencijom za zaštitu osobnih podataka, povećala funkcionalnost mrežne stranice i omogućila korisnicima ponovnu uporabu podataka iz javnih registara (.csv, .tsv i .xlsx formati) koje vodi Komora temeljem Zakona o reviziji, s obvezom korisnika da pravilno postupi s podacima iz baze podataka i registara.

4.2. Suradnja s međunarodnim institucijama i inozemnim strukovnim organizacijama

Na osnovu praćenja aktivnosti i preporuka IFAC-a, Svjetske banke, FEE-a i Europske komisije koje se odnose na revizorsku profesiju, djelatnost revizije i računovodstva, Komora je svoje aktivnosti u 2016. godini usmjeravala u cilju razvoja transparentnog i pouzdanog sustava financijskog izvještavanja.

Komora kao pridruženi član IFAC-a ima obvezu ažuriranja Akcijskog plana za sljedeća područja: Međunarodni standard kontrole kvalitete 1 (MSKK1), Međunarodni standardi edukacije za profesionalne računovođe, Međunarodni revizijski standardi (MRevS-i), Kodeks etike za profesionalne računovođe, Međunarodni računovodstveni standardi za javni sektor, prekršajni i disciplinski postupci, te Međunarodni standardi financijskog izvještavanja (MSFI). Ocjena IFAC-a o ažuriranom Akcijskom planu Komore za 2016. godinu je u svim obveznim područjima pozitivna, s podrškom za ustrajnost u razvoju sustava kontrole kvalitete revizije, daljnjem ažurnom prevođenju IFAC-ovih međunarodnih pravila struke te jačanju efikasnosti disciplinskog postupanja.

Kao pridruženi član FEE-a (od prosinca 2016. AE – Accountancy Europe), predstavnici Komore sudjeluju u aktivnostima radne grupe AE za etička i pitanja stručne osposobljenosti i radne grupe za reviziju. Na poziv AE, Komora se uključuje u tematske ankete o aktualnom stanju revizorske profesije, revizorskom tržištu i drugim stručnim temama o kojima se raspravlja i donose odluke na razini Europske unije. Nadalje, Komora ima pristup on-line podacima AE o sadržaju i dinamici realizacije revizijske reforme odnosno implementacije Direktive 2014/56/EU i primjene Uredbe (EU) 537/2014 u državama članicama Europske unije, što je podloga za raspravu sa stručnom javnosti i definiranje prijedloga revizijske profesije primjereno uvjetima u Republici Hrvatskoj. Vezano za ovaj proces od važnosti za revizorsku profesiju u Europskoj uniji, Komora je u rujnu 2016. godine bila u

prilici kroz izravni dijalog, tijekom njegova posjeta Zagrebu, s predsjednikom AE gospodinom Petr Kritzom raspraviti određena pitanja od interesa za Komoru kao izvršitelja zakonom određenih zadaća i kao strukovnu organizaciju koja zastupa i štiti interese revizorske profesije.

Na poziv Svjetske banke, Komora je u 2016. godini aktivno sudjelovala u EU-REPARIS radionicama „Audit Training-of-Trainers“ (ToT), čiji cilj je razmjena iskustava u području osposobljavanja revizora praktičara iz malih i srednje velikih revizorskih društava kao edukatora za potrebe stalnog stručnog usavršavanja o primjeni MRevS-ova i Kodeksa etike za profesionalne računovođe te razvijanju kontrole kvalitete na razini revizijskih angažmana i na razini revizorskih društava sukladno zahtjevima MSKK1. Dodatno, Komora je uključena i u program Centra za reformu financijskog izvještavanja pri Svjetskoj banci na način da sudjeluje programu radionica „IFRS for SMEs Train-the-Trainers“ čiji je cilj osposobiti sveučilišne profesore i druge profesionalne edukatore za efikasno podučavanje studenata, računovođa i revizora praktičara o financijskom izvještavanju koristeći MSFI za male i srednje poduzetnike i druge prateće edukacijske materijale. Isto tako, Komora je prepoznata od strane Svjetske banke kao dobar primjer strukovne organizacije ovlaštenih revizora koja je organizirana i kapacitirana za izvršenje svih zakonom predviđenih funkcija, s toga Svjetska banka nerijetko upućuje druge zainteresirane na iskustva Komore. U tom smislu Komora je u veljači 2016. godine bila u prilici predstavnicima Ministarstva financija Crne Gore prezentirati svoju organizaciju i djelovanje.

Komora počevši od 2010. godine surađuje sa Institute of Chartered Accountants in England and Wales (ICAEW), koji je jedan od renomiranih inicijatora za oblikovanje rješenja o strateškim pitanjima u svezi kvalitete revizije i nadzora kvalitete revizije na međunarodnoj razini. Za potrebe održavanja kvalitete vlastitih radnih kapaciteta u funkciji nadzora kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora realizirala, Komora je u 2016. godini ostvarila pravo on-line pristupa edukativnim sadržajima ICAEW-a iz područja financijskog izvještavanja putem Financial Reporting Faculty te iz područja revizije i drugih angažmana revizora putem Audit and Assurance Faculty.

Tijekom 2016. godine Komora je ostvarila suradnju s inozemnim strukovnim organizacijama kroz sudjelovanje predstavnika Komore stručnim skupovima u organizaciji strukovnih organizacija iz jugoistočne Europe (npr. Institut certificiranih revizora i računovođa Crne Gore, Savez računovođa i revizora Srbije, Savez računovođa i revizora Federacije Bosne i Hercegovine, Savez računovođa i revizora Republike Srpske), te kroz odaziv i sudjelovanje predstavnika tih strukovnih organizacija na stručnom savjetovanju ovlaštenih revizora u organizaciji Komore.

Komora kroz suradnju s međunarodnim institucijama te drugim domaćim i stranim srodnim strukovnim organizacijama, prezentira aktualno stanje revizorske struke i djelatnosti revizije u Republici Hrvatskoj te područja i smjerove njihova daljnjeg unaprjeđenja.

5. Sudjelovanje u promjenama regulatornog okvira revizorske profesije

Aktivnim praćenjem promjena i stanja revizorske struke Komora je usmjeravala svoje aktivnosti u cilju jasnog razumijevanja zadaća i odgovornosti revizorske struke u aktualnim društveno-ekonomskim uvjetima. Polazeći od ključnih područja djelovanja i ostvarivanja ciljeva u interesu zaštite revizorske profesije i zaštite javnog interesa, Komora aktivno prati strukturne gospodarske promjene i posljedične promjene revizorskog tržišta u Republici Hrvatskoj, prati promjene europskog regulatornog i profesionalnog okvira te specifične zahtjeve prema revizorskoj profesiji slijedom posebnih propisa.

Revizorska društva su aktivni sudionici na tržištu i izloženi su različitim tržišnim utjecajima koji od revizora zahtijevaju sposobnost održavanja profesionalnih etičkih zahtjeva, s toga Komora kroz svoje djelovanje pomaže i potiče ovlaštene revizore i revizorska društva na jačanje kapaciteta i kompetencija, dosljednu primjenu načela neovisnosti, samostalnosti i objektivnosti te primjenu pravila struke koja doprinose povećanju kvalitete revizijskih usluga.

Ono što je obilježilo aktivnosti u 2016. godinu je stupanje na snagu datuma 17. lipnja 2016. godine dokumenata Europske unije koji su određujući za revizorsku djelatnost i profesiju (Direktiva 2014/56/EU i Uredbe (EU) 537/2014) i činjenica što Ministarstvo financija u očekivanom razdoblju prije stupanja na snagu tih dokumenata nije pozvalo na aktivnost Radnu skupinu pri Ministarstvu financija za izradu novog Zakona o reviziji već je, u svojstvu predlagača, dostavilo Komori datuma 4. kolovoza 2016. godine Nacrt prijedloga Zakona o reviziji, za koji je s datumom 9. kolovoza 2016. godine pokrenuta javna rasprava na mrežnoj stranici Ministarstva financija s trajanjem do 15. rujna 2016. godine. Kako Komora nije bila pozvana od strane Ministarstva financija za sudjelovanje u izradi ovog dokumenta, temeljem poziva o imenovanju predstavnika u Radnoj skupini pri Ministarstvu financija, već je pozvana da kroz javnu raspravu dostavi mišljenje i prijedloge na Nacrt prijedloga Zakona o reviziji, Komora je u ostavljenom vremenu tijekom rujna 2016. godine organizirala intenzivne aktivnosti.

Nastavno na gornje činjenice Komora je istog datuma 9. kolovoza 2016. godine objavom na svojoj mrežnoj stranici i porukama elektroničke pošte obavijestila svoje članstvo, ovlaštene revizore i revizorska društva, o zbivanjima u svezi izrade novog Zakona o reviziji te ih pozvala na sudjelovanje u stručnoj raspravi radi prikupljanja prijedloga, mišljenja i komentara u cilju pripreme odgovora i prijedloga revizorske profesije na javno objavljeni Nacrt prijedloga Zakona o reviziji. S istom svrhom organiziran je radni sastanak članova Upravnog vijeća Komore i Radne skupine Komore za izradu novog Zakona o reviziji koji je održan datuma 26. kolovoza 2016. godine, te je datuma 12. rujna 2016. godine održana i izvanredna Skupština Komore radi definiranja jedinstvenog prijedloga i očitovanja članstva Komore na Nacrt prijedloga Zakona o reviziji. Zaključno, Komora je u ime revizorske profesije izrazila nezadovoljstvo s postupanjem nadležnog Ministarstva financija u izradi Nacrta

prijedloga Zakona o reviziji, te neslaganje i neprihvatanje koncepta i sadržaja Nacrta prijedloga Zakona o reviziji. Isto tako, Komora je, u ime članstva, zahtijevala prekid pokrenute javne rasprave o Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji po istom dokumentu i predložila aktiviranje rada predstavnika Radne skupine Ministarstva financija u cilju transparentnije izrade novog Nacrta prijedloga Zakona o reviziji u primjerenom roku, te stvaranja uvjeta za nesmetano i kvalitetno implementiranje Direktive 2014/56/EU u nacionalni Zakon o reviziji i za izravnu primjenu odredbi Uredbe (EU) 537/2014. Cjeloviti tekst predmetne reakcije Komore na Nacrt prijedloga Zakona o reviziji daje se u Prilogu 2. ovog Izvještaja.

Nadalje, u ostavljenom vremenu za sudjelovanje u javnoj raspravi Komora je dala mišljenje članstva s cjelovitim prijedlogom teksta novog Zakona o reviziji kao odgovor na Nacrt prijedloga Zakona o reviziji, uvažavajući ne samo odredbe Direktive 2014/56/EU i Uredbe (EU) 537/2014, nego i razvijenu desetgodišnju praksu i iskustvo Komore u primjeni važećeg Zakona o reviziji u Republici Hrvatskoj te dobre prakse zemalja članica Europske unije u području uređenja revizorske profesije prema odredbama Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju Direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ.

S obzirom na najavljeni raspored aktivnosti Ministarstva financija u 2017. godini u pogledu izrade novog Zakona o reviziji, Komora, kao strukovna institucija koja je odgovorna za razvoj i stanje revizorske djelatnosti i profesije, nastavila je aktivno pratiti i razmjenjivati iskustva sa srodnim strukovnim organizacijama iz Europske unije, ujedno članicama Europske federacije računovođa (FEE), vezano za proces usklađivanja nacionalnih zakonskih okvira s Direktivom 2014/56/EU i stvaranje uvjeta za izravnu primjenu Uredbe (EU) 537/2014 o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa. Isto tako, Komora prati i stavove Europske komisije o statusu implementacije u državama članicama, te o konačnom izboru pojedine države članice u pogledu dozvoljenih opcija za određena pitanja, što se pomno analizira radi ocjene njihove primjerenosti u smislu donošenja odluka koje su primjerene pravno-gospodarskim uvjetima u Republici Hrvatskoj.

Osim na aktivnostima u svezi Nacrta prijedloga Zakona o reviziji, Komora je kao članica radne skupine za izradu novog Zakona o računovodstvu, i tijekom 2016. godine dala svoj doprinos na neophodnim izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu s konkretnim prijedlozima za promjenu definicije subjekata od javnog interesa (isključivanje velikih poduzetnika), sustavno reguliranje računovodstvene profesije (uvođenje ovlaštenih računovođa i licenciranih ovlaštenih računovođa), uvođenje revizijskog uvida financijskih izvještaja za određeni broj malih poduzetnika, te za precizno određivanje prijelaznog razdoblja i početka primjene novih odredbi (npr. primjena standarda računovodstvenog izvještavanja, rokovi javne objave nekonsolidiranih godišnjih financijskih izvještaja

i izvješća neovisnog revizora, i sl.). Nadalje, u uvjetima trenutno neusklađenog sadržaja određenih odredbi važećeg Zakona o reviziji s odredbama novog Zakona o računovodstvu (npr. subjekti od javnog interesa), Komora u komunikaciji s Ministarstvom financija otklanja dvojbe u cilju pravilnog postupanja obveznika revizije, revizorskih društava, ovlaštenih revizora i Komore kao nadležnog tijela za sustav provjere kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora.

Uvažavajući interes, dinamiku i sadržaj promjena regulatornog okvira Europske unije koji uređuje pitanja financijskog izvještavanja i specifičnosti nacionalnog gospodarskog okruženja, Komora će i nadalje ustrajati na prijedlozima struke u svrhu jednoznačnog razumijevanja i primjene.

Razvoj i unaprjeđivanje revizorske struke i revizijske djelatnosti proizlazi iz determiniranih zahtjeva zakonodavnog okvira te iz promjena međunarodnih pravila struke koje dosljedno prate potrebe i zahtjeve korisnika. U tom smislu, Komora ovaj ključni zadatak ostvaruje kontinuirano, djelovanjem u svim područjima, što je razvidno u nastavku ovog Izvještaja.

V. FINANCIJSKO POSLOVANJE KOMORE U 2016. GODINI

Aktivnosti Komore u 2016. godini financirane su iz doprinosa i članarina temeljem Odluke o stopi doprinosa i iznosu članarina Hrvatske revizorske komore (Narodne novine, broj 146/11, dalje u tekstu: Odluka), a dijelom iz sredstava ostvarenih s osnova naknada za sudjelovanje ovlaštenih revizora u programu stalnog stručnog usavršavanja, te s osnova naknada za stručno osposobljavanje i naknada za polaganje stručnog ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora.

U 2016. godini Komora je ispostavila Rješenja kojima je utvrdila iznose obveza revizorskih društava za doprinos i obveze ovlaštenih revizora za članarinu za 2016. godinu, sukladno Odluci:

- revizorska društva/samostalni revizori su bili obvezni platiti doprinos u iznosu koji je obračunat primjenom stope od 5 % na iznos poslovnog prihoda (prihod od revizije i povezanih usluga) ostvarenog u 2015. godini, a
- ovlašteni revizori su bili obvezni platiti godišnju članarinu u iznosu od 800,00 kuna.

Komora je u 2016. godini aktivnim pristupom u osiguravanju sredstava za financiranje svojih funkcija odnosno kroz poduzimanje radnji naplate ostvarila prihod s osnova doprinosa i članarina u iznosu od 3.176.678 kn (2015: 3.466.417 kn), a stanje potraživanja s osnova članarine i doprinosa na datum 31. prosinca 2016. godine iznosi ukupno 373.678 kn (2015: 363.239 kn), kako je prikazano u Tablici 15.

Tablica 15. Ostvareni prihod od doprinosa i članarina u 2016. i stanje potraživanja na datum 31.12.2016.

	Prihod			Potraživanje		
Godina obveze	Članarina, u kn	Doprinos, u kn	Ukupno	Članarina, u kn	Doprinos, u kn	Ukupno
2016.	587.350	2.447.413	3.034.763	110.650	18.504	129.154
Prethodne godine	111.980	29.935	141.915	169.450	75.074	244.524
Ukupno	699.330	2.477.348	3.176.678	280.100	93.578	373.678

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Komora je tijekom 2016. godine provodila aktivnosti sukladno usvojenom Programu i planu rada Komore za 2016. godinu, što je rezultiralo prihodima i rashodima kako je prikazano u Tablici 16. s usporednim podacima ostvarenja za 2015. godinu i planiranim iznosima za 2016. godinu.

Tablica 16. Pregled prihoda i rashoda za 2016. godinu

Naziv	Ostvareno 2015., u kn	Planirano 2016., u kn	Ostvareno 2016., u kn	Indeks ostvareno 2016./ 2015.	Indeks ostvareno 2016./ planirano 2016.
PRIHODI					
Prihodi od prodaje roba i pružanja usluga	1.081.191	904.000	1.238.300	114	137
Prihodi od članarina i članskih doprinosa	3.466.417	3.092.800	3.176.678	92	103
Prihodi po posebnim propisima	39.550	15.000	218.250	552	1455
Prihodi od financijske imovine	162.616	121.500	162.077	100	133
Ostali nespomenuti prihodi	286.282	0	6.646	2	-
Ukupno prihodi	5.036.056	4.133.300	4.801.951	95	116
RASHODI					
Rashodi za radnike	2.590.700	2.904.000	2.857.386	118	98
Plaće	2.178.860	2.456.000	2.414.365	111	98
Doprinosi na plaće	374.764	423.000	415.271	111	98
Ostali rashodi za radnike	37.076	25.000	27.750	75	111
Materijalni rashodi	1.402.883	1.424.700	1.867.963	133	131
Naknade troškova radnicima	195.434	219.700	185.256	95	84
Naknade članovima predstavničkih i izvršnih tijela, povjerenstava i sl.	71.141	125.000	380.542	535	304
Naknade ostalim osobama izvan radnog odnosa	273.060	267.500	327.276	120	122

Naziv	Ostvareno 2015., u kn	Planirano 2016., u kn	Ostvareno 2016., u kn	Indeks ostvareno 2016./ 2015.	Indeks ostvareno 2016./ planirano 2016.
RASHODI					
Rashodi za usluge	627.107	480.500	652.540	104	136
Rashodi za materijal i energiju	70.996	69.000	79.501	112	115
Ostali nespomenuti materijalni rashodi	165.145	263.000	242.848	147	92
Amortizacija	174.699	220.000	198.917	114	90
Financijski rashodi	27.746	10.000	47.061	170	471
Donacije	14.433	0	15.633	108	-
Ostali rashodi	28.258	0	17.097	-	-
Ukupno rashodi	4.238.719	4.558.700	5.006.875	118	110
VIŠAK PRIHODA	797.337	0	0	-	-
MANJAK PRIHODA	0	425.400	204.924	-	48

Izvor: Hrvatska revizorska komora

Ukupan prihod u 2016. godini iznosi 4.801.951 kn, što je 5% manje u odnosu na ukupni prihod 2015. godine (2015.: 5.036.056 kn), a 16% više u odnosu na planirani iznos ukupnog prihoda za 2016. godinu (plan 2016.: 4.133.300 kn).

U strukturi ukupnog prihoda 2016. godine najveći udio od 66% (2015.: 69%) ima prihod od članarine i članskih doprinosa, a preostali udjeli odnose se na: prihod od pružanja usluga s udjelom od 25% (2015.: 22%), prihod po posebnim propisima s udjelom od 5% (2015.: 1%), prihod od imovine odnosno financijske imovine s udjelom od 3% (2015.: 3%) i ostali prihodi s udjelom manjim od 1% (2015.: 5%).

Ukupan rashod u 2016. godini iznosi 5.006.875 kn, što je 18% više u odnosu na ukupni rashod 2015. godine (2015.: 4.238.719 kn). Ukupni rashod u 2016. godini viši je za 10% u odnosu na planirani iznos ukupnog rashoda za 2016. godinu (plan 2016.: 4.558.700 kn).

U strukturi ostvarenih rashoda u 2016. godini rashodi za plaće radnika imaju udio od 57% (2015.: 61%), materijalni rashodi od 37% (2015.: 33%), rashodi amortizacije 4% (2015.: 4%), financijski rashodi 1% (2015.: 1%), a donacije i ostali rashodi 1% (2015.: 1%).

U 2016. godini ostvaren je manjak prihoda tekuće godine iz poslovanja Komore u iznosu 204.924 kn, dok je u 2015. godini ostvaren višak prihoda tekuće godine u iznosu od 797.337 kn. Zahvaljujući odgovornom racionalnom i namjenskom korištenju raspoloživih sredstava, ostvareni manjak prihoda nad rashodima tekuće godine je 52% manji u odnosu na planirani iznos manjka prihoda tekuće godine

(plan 2016.: manjak prihoda od 425.400 kn). Ostvareni manjak prihoda tekuće godine proizlazi dijelom iz pozicije rashoda za radnike, a dijelom iz pozicije materijalnih rashoda. Povećani iznos rashoda za radnike u 2016. godini u odnosu na prethodnu 2015. godinu posljedica je ostvarenog prosječnog broja radnika (10) na osnovi sati rada u 2016. godini zbog povrata dvije radnice s roditeljskih dopusta. Nadalje, u 2016. godini nastupile su okolnosti koje nije bilo moguće planirati na pozicijama materijalnih rashoda pri izradi Financijskog plana Komore za 2016. godinu. Novonastale okolnosti u 2016. godini koje su utjecale na povećanje ukupne pozicije materijalnih rashoda dijelom se odnose na ukupan trošak naknada članovima tijela Komore i trošak reprezentacije, kao posljedica reakcije Komore na Nacrt prijedloga Zakona o reviziji po prijedlogu Ministarstva financija iz kolovoza 2016. godine i s tim u vezi provedenih sveobuhvatnih i intenzivnih aktivnosti u cilju zaštite interesa revizorske profesije i javnog interesa. Nadalje, na ukupan iznos materijalnih rashoda imali su utjecaj i troškovi nagrada članovima tijela Komore koji su realizirani sukladno Pravilniku o naknadi troškova članovima tijela Komore od 7. srpnja 2007. godine i Pravilniku o naknadi troškova i nagradi članovima tijela Komore od 11. srpnja 2016. godine.

Ostvareni manjak prihoda tekuće godine u iznosu od 204.924 kn biti će pokriven u idućem razdoblju iz kumuliranog viška prihoda raspoloživog u sljedećem razdoblju sukladno odluci Skupštine Komore od 21. svibnja 2016. godine o namjenskom korištenju sredstava viška prihoda za pokriće manjka prihoda i osiguravanje potrebnih sredstava za provedbu javnih ovlasti i zadaća Komore temeljem Zakona i Statuta Komore, u skladu s Programom i planom rada Komore za 2017. godinu i Financijskim planom Komore za 2017. godinu.

Detaljna pojašnjenja pojedinih pozicija financijskog poslovanja Komore sadržani su u godišnjim financijskim izvještajima Komore za 2016. godinu za koje je, sukladno Zakonu o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija (Narodne novine, broj 121/14), proveden revizijski uvid i koji će u zakonskom roku do 30. lipnja 2017. godine biti javnosti dostupni na mrežnim stranicama Komore.

VI. ZAKLJUČAK

Uvažavajući gospodarsko-ekonomske promjene koje se odražavaju na revizorsku struku i revizorsko tržište, Komora aktivno potiče i sudjeluje u jačanju kvalitete, objektivnosti i neovisnosti revizorske struke. Kao ključni čimbenik Komora će svojim djelovanjem i nadalje doprinositi jačanju pouzdanosti i transparentnosti financijskog izvještavanja, te stabiliziranju poslovnog povjerenja u nacionalno gospodarstvo, što je od posebnog javnog interesa.

Za provođenje svih zakonskih obveza Komora će osiguravati potrebne uvjete i svoje aktivnosti organizirati na načelima dosljednosti, učinkovitosti, ekonomičnosti i transparentnosti poslovanja.

U Zagrebu, 28. travnja 2017.

Predsjednik
Hrvatske revizorske komore

Zdenko Balen

Prilozi:

Prilog 1. - Pregled sjednica i odluka Upravnog vijeća Komore u 2016. godini

Prilog 2. - dopis Komore od 29. kolovoza 2016. s predmetom: Nacrt prijedloga Zakona o reviziji po prijedlogu Ministarstva financija, *očitovanje Hrvatske revizorske komore i zahtjev za prekid javne*

Prilog 3. - Popis tablica

Prilog 1. Pregled sjednica i odluka Upravnog vijeća Komore u 2016. godini

Sjednica broj	Datum sjednice	Opis odluke
7.	16. studenoga 2016. (telefonska)	- Odluka o prihvaćanju dopune popisa literature, po prijedlogu Odbora za javni nadzor revizije, u Programu za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora u 2016. godini, u predmetu Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje i u predmetu Revizija, radi obuhvata područja financijskog izvještavanja i revizije godišnjih financijskih izvještaja, te dodatnog izvještavanja revizora za potrebe regulatora kreditnih i financijskih institucija; - Odluka o prihvaćanju dopune popisa literature, po prijedlogu Odbora za javni nadzor revizije, u Izvedbenom planu i programu za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora u 2016. godini, u predmetu Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje i u predmetu Revizija, radi obuhvata područja financijskog izvještavanja i revizije godišnjih financijskih izvještaja, te dodatnog izvještavanja revizora za potrebe regulatora kreditnih i financijskih institucija; - Odluka o upućivanju ovih dokumenata Odboru za javni nadzor revizije radi pribavljanja suglasnosti.
6.	25. listopada 2016.	- Odluka o imenovanju revizorskog društva Kulić i Sperk Revizija d.o.o. sa sjedištem u Zagrebu, Draškovićeve 53, za poslove uvida financijskih izvještaja Komore za 2016. godinu; - Odluka o usvajanju Izvješća o nadzoru i provjeri kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za nadzornu godinu 2015./2016. i upućivanju Odboru za javni nadzor revizije radi pribavljanja suglasnosti za javnu objavu; - Odluka o provjeri kvalitete angažmana revizorskih društava temeljem Zakona o trgovačkim društvima; - Odluka o inicijativi za utvrđivanje prijedloga koji će biti podloga za izradu sadržaja pravila i kriterija za obavljanje revizije, s ciljem osiguravanja i održavanja kvalitete revizijske usluge i primjerenih cijena istih usluga sukladno Direktivi 2006/43/EZ i Uredbi 537/14; - Odluka o usvajanju Programa za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora u obrazovnom ciklus u 2016. godine i Izvedbenog plana i programa stručnog osposobljavanja za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora u obrazovnom ciklusu 2016. godine, te se upućuju Odboru za javni nadzor revizije radi pribavljanja suglasnosti; - Odluka o prihvaćanju prijedloga Odbora za edukaciju o početku izvođenja programa stručnog osposobljavanja, 14. studenoga 2016. godine uz uvjet da se ishode sve prethodne suglasnosti Odbora za javni nadzor revizije; - Odluka o usvajanju Programa provjere zakonodavstva Republike Hrvatske u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije (dorada na prijedlog Odbora za javni nadzor revizije) i upućivanju Odboru za javni nadzor revizije radi pribavljanja suglasnosti; - Odluka o prihvaćanju Programa stručnog savjetovanja ovlaštenih revizora i računovođa za 2016. godinu, s predloženim temama i izvođačima;

		- Odluka o utvrđivanju kotizacije za stručno savjetovanje ovlaštenih revizora 2016., u iznosu od 700,00 kn.
Sjednica broj	Datum sjednice	Opis odluke
5.	27. rujna 2016.	- Odluka o sadržaju i objavi Natječaja u svezi izbora i imenovanja revizorskog društva za poslove uvida financijskih izvještaja Komore za 2016. godinu; - Odluka o usvajanju naknade za provjeru poznavanja zakonodavstva Republike Hrvatske u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije u iznosu od 5.800,00 kn; - Odluka o usvajanju naknada za polaganje ispitne razlike u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije u iznosu po predmetima: - Financijsko računovodstvo i financijsko izvještavanje - 2.400,00 kn - Računovodstvo troškova i upravljačko računovodstvo - 600,00 kn - Revizija - 2.500,00 kn - Pravo za revizore - 900,00 kn - Informacijska tehnologija i računarstvo za revizore - 500,00 kn - Ekonomika poslovanja i temeljna načela financijskog upravljanja društava - 400,00 kn - Upravljanje rizicima i unutarnje kontrole - 400,00 kn; - Odluka o početku održavanja programa stručnog osposobljavanja 24. listopada 2016. pod uvjetom dobivanja prethodnih suglasnosti Odbora za javni nadzor revizije; - Odluka o usvajanju naknade za provođenje stručnog osposobljavanja u obrazovnom ciklusu 2016. iznosi 9.800,00 kn; - Odluka o usvajanju naknade za polaganje revizorskog ispita u obrazovnom ciklusu 2016. u redovnom roku iznosi 7.700,00 kn, a u popravnom roku iznosi 1.100,00 kn po predmetu; - Odluka o prihvaćanju ostavke prof.dr.sc. Stjepana Tadijančevića na funkciju predsjednika Odbora za edukaciju i Ispitnog povjerenstva - Odluka o imenovanju izv.prof.dr.sc. Hrvoja Perčevića za člana Odbora za edukaciju i člana Ispitnog povjerenstva; - Odluka o održavanja stručnog savjetovanja ovlaštenih revizora i računovođa 28. i 29.11.2016., u hotelu Antunović u Zagrebu i zadatku Odbora za edukaciju da izradi program, definira teme i izvrši izbor predavača za stručno savjetovanja u 2016. godini; - Odluka da dužnost zamjenika Predsjednika Komore i nadalje obnaša Joško Džida, član Upravnog vijeća; - Odluka o pozivu svim ovlaštenim revizorima da se prema svojim interesima i stručnim sklonostima prijave za rad u radnim tijelima odnosno odborima Upravnog vijeća.
4.	29. kolovoza 2016.	- Odluka o prihvaćanju zaključaka Radne skupine od 26. kolovoza 2016. u svezi izrade prijedloga novog Zakona o reviziji; - Odluka o izradi sažetka ključnih razloga za neprihvatanje sadržaja Nacrta prijedloga novog Zakona o reviziji po predlagачu Ministarstva financija, a čiji sastavni dio će biti detaljna obrazloženja Upravnog vijeća i svi razlozi i primjedbe revizorske struke, i koji se proslijeđuje na izvanrednu sjednicu Skupštine Komore na usvajanje 12. rujna 2016. te se objavljuje na mrežnoj stranici Komore uz poziv za

		izvanrednu Skupštinu Komore za 12. rujna 2016. godine.
Sjednica broj	Datum sjednice	Opis odluke
3.	16. kolovoza 2016. (telefonska)	- Odluka o sazivanju izvanredne Skupštine Komore za 12. rujna 2016. na temelju odredbe članka 8. stavka 4. Statuta Komore; - Odluka o utvrđivanju dnevnog reda izvanredne Skupštine Komore za 12. rujna 2016. prema prijedlogu iz zahtjeva članova Upravnog vijeća od 12. kolovoza 2016. godine.
2.	11. srpnja 2016.	- Odluka do imenovanju članova Povjerenstva za provođenje postupka priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije: Joško Džida, član Upravnog vijeća Komore, Zlatko Benčić, član Upravnog vijeća Komore i prof.dr.sc. Boris Tušek, predstavnik akademske zajednice i član Ispitnog povjerenstva; - Odluka o utvrđivanju Programa provjere zakonodavstva Republike Hrvatske u postupku priznavanja inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije i upućivanju Odboru za javni nadzor revizije na izdavanje suglasnosti; - Odluka o organizaciji revizorskog ispita u obrazovnom ciklusu u 2016. i zaduženju Odbora za stručno osposobljavanje i stalno stručno usavršavanje za izradu Programa za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora u 2016. godini i Izvedbenog plana i programa za polaganje ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora u 2016. godini, te za isticanje prijedloga termina održavanja edukacije i polaganja ispita za stjecanje zvanja ovlaštenog revizora za kandidate obrazovnog ciklusa 2016.; - Odluka o prihvaćanju Programa i plana radionica u okviru programa stalnog stručnog usavršavanja ovlaštenih revizora 2016/2017 (prvo polugodište); - Odluka o prihvaćanju Pravilnika o naknadi troškova i nagradi članovima tijela Komore i objavi na mrežnoj stranici Komore; - Odluka o imenovanju Tomislava Ugrina, dipl.oec., ovlašteni revizor u HLB Inženjerski biro d.o.o. iz Rijeke, za Stegovnog tužitelja, te o imenovanju Kristijana Cinottija, dipl.oec., ovlašteni revizor u Mazars Cinotti Audit d.o.o. iz Zagreba, za zamjenika Stegovnog tužitelja.
1.	30. svibnja 2016.	- Odluka o utvrđivanju Plana i programa nadzora i provjere kvalitete rada revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za 2016/2017 godinu i upućivanju Odboru za javni nadzor revizije na izdavanje suglasnosti; - Odluka o utvrđivanju Plana troškova nadzora i provjere kvalitete rada za 2016/2017 godinu i upućivanju Odboru za javni nadzor revizije na izdavanje suglasnosti; - Odluka o utvrđivanju Programa edukacije službe nadzora i provjere kvalitete rada za 2016/2017 godinu i upućivanju Odboru za javni nadzor revizije na izdavanje suglasnosti; - Odluka o prihvaćanju Pravilnika o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije i objavi u službenom glasili Narodnim novinama; - Odluka o održavanju revizorskog ispita u ponovljenom i popravnom roku 15. i 16. rujna 2016. godine; - Odluka o prihvaćanju prijedloga Komore na prijedlog Nacrta Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o računovodstvu, s konačnim prijedlogom zakona, predlagača Ministarstva financija od 20. svibnja 2016. godine; - Odluka o aktivnostima radi izbora i imenovanja Stegovnog tužitelja i

		zamjenika Stegovnog tužitelja.
Sjednica broj	Datum sjednice	Opis odluke
46.	4. svibnja 2016.	- Odluka o utvrđivanju kandidacijske liste Zdenka Balena, predsjednika Komore, za izbor članova Upravnog vijeća Komore na Skupštini 21. svibnja 2016.; - Odluka o usvajanju promjene Izmjena i dopuna Plana i programa nadzora i provjere kvalitete rad revizorskih društava/samostalnih revizora i ovlaštenih revizora za 2015/2016., u dijelu ukupnog broja planiranih nadzora u punom opsegu; - Odluke vezane za pripremu Skupštine Komore 21. svibnja 2016. i obilježavanje 10 godina rada Komore.
45.	20. travnja 2016.	- Odluka o upućivanju prijedloga Skupštini Komore da ovlasti Upravno vijeće za izbor i imenovanje revizora radi uvida financijskih izvještaja Komore za 2016. godinu; - Odluka o sazivanju sjednice Skupštine Komore za 21. svibnja 2016. i utvrđivanju dnevnog reda sjednice Skupštine Komore; - Odluka o pokretanju postupka izbora članova Upravnog vijeća Komore; - Odluka o prihvaćanju dokumenata koji se prosljeđuju Skupštini Komore na usvajanje, i to: Program i plan rada Komore za 2017. i Financijski plan Komore za 2017. godinu; - Odluka o prihvaćanju prijedloga Pravilnika o priznavanju inozemne stručne kvalifikacije za obavljanje poslova revizije i o pokretanju postupka javne rasprave u trajanju od 30 dana od datuma objave na internetskim stranicama Komore; - Odluka o prihvaćanju prijedloga prijevoda Kodeksa profesionalne etike revizora, izdanje IFAC 2015., uz obvezu angažiranja lektora radi uređenja teksta.
44.	18. ožujka 2016.	- Odluka o prihvaćanju Izvještaja o radu Komore za 2015. godinu i upućivanju Skupštini na usvajanje; - Odluka o utvrđivanju kandidacijske liste za izbor predsjednika Komore na Skupštini 2. travnja 2016. godine; - Odluka o upućivanju prijave na rad revizorskog društva službi nadzora na prouku i daljnje postupanje sukladno oblastima Komore.
43.	12. veljače 2016.	- Odluke vezane uz godišnje financijske izvještaje Komore za 2015. godinu; - Odluka o sazivanju sjednice Skupštine Komore za 2. travnja 2016. i utvrđivanju dnevnog reda sjednice Skupštine Komore; - Odluka o pokretanju postupka izbora predsjednika Komore; - Odluka o prihvaćanju dopune Izvješća o nadzoru i provjeri kvalitete rada revizorskih društava, samostalnih revizora i samostalnih revizora za 2014/2015.

**Prilog 2. dopis Komore od 29. kolovoza 2016. s predmetom: Nacrt prijedloga Zakona o reviziji po
prijedlogu Ministarstva financija, očitovanje Hrvatske revizorske komore i zahtjev za prekid
javne rasprave**

HRVATSKA REVIZORSKA KOMORA
Zagreb, Radnička cesta 52/V

Zagreb, 29. kolovoza 2016.

Članovi Hrvatske revizorske komore
Ministarstvo financija, Ministar financija
Ministarstvo financija, Sektor za financijski sustav
Ministarstvo financija, Odbor za standarde
financijskog izvještavanja
Hrvatska udruga poslodavaca
Hrvatska gospodarska komora
Hrvatska zajednica računovodstvenih i financijskih
djelatnika

Predmet: Nacrt prijedloga Zakona o reviziji po prijedlogu Ministarstva financija
- očitovanje Hrvatske revizorske komore i zahtjev za prekid javne rasprave

Kronologija zbivanja i aktivnosti vezanih uz izradu prijedloga novog Zakona o reviziji

Redni broj	Datum aktivnosti	Opis aktivnosti	Naziv predlagatelja
1.	6.3.2013.	Pokretanje postupka izrade Nacrta prijedloga Zakona o reviziji	Ministarstvo financija, Sektor za financijski sustav
2.	2.4.2013.	Podaci o predstavnicima Hrvatske revizorske komore u Radnoj skupini Ministarstva financija	Hrvatska revizorska komora
3.	30.7.2013.	Nacrt prijedloga Zakona o reviziji	Hrvatska revizorska komora
4.	9.12.2014.	Pokretanje postupka izrade Nacrta prijedloga Zakona o reviziji, usklada s Direktivom 2014/56/EU i Uredbom (EU) 537/2014	Ministarstvo financija, Sektor za financijski sustav
5.	19.12.2014.	Podaci o predstavnicima u Radnoj skupini Ministarstva financija	Hrvatska revizorska komora
6.	4.8.2016.	Nacrt prijedloga Zakona o reviziji	Ministarstvo financija, Sektor za financijski sustav
7.	9.8.2016.	Otvorena javna rasprava – mrežna stranica Ministarstva financija	Ministarstvo financija, Sektor za financijski sustav

Napomena:

Nacrt prijedloga Zakona o reviziji dostavljen je Hrvatskoj revizorskoj komori (dalje: Komora) dana 4. kolovoza 2016. od strane Ministarstva financija u svojstvu predlagača i za koji je s danom 9. kolovoza 2016. godine pokrenuta javna rasprava na mrežnoj stranici Ministarstva financija <http://www.mfin.hr/hr/javna-rasprava>, koja traje do 15. rujna 2016. godine

Skreće se pozornost javnosti da Komora nije bila pozvana od strane Ministarstva financija za sudjelovanje u izradi ovog dokumenta, temeljem poziva o imenovanju predstavnika u Radnoj skupini pri Ministarstvu financija kao što je razvidno iz tablice s prikazom kronologije, već je 4. kolovoza 2016. obaviještena da je isti izrađen, te je pozvana na dostavu konkretnih prijedloga na Naert prijedloga Zakona o reviziji. Prema obavijesti Ministarstva financija od 4. kolovoza 2016., u rujnu 2016. slijede aktivnosti Radne skupine pri Ministarstvu financija za izradu konačnog prijedloga novog Zakona o reviziji, čiji je Komora član.

Nastavno na goraje činjenice Komora je istog dana 9. kolovoza 2016. objavom na mrežnoj stranici te porukama elektroničke pošte obavijestila svoje članstvo, ovlaštene revizore i revizorska društva, o zbivanjima u svezi izrade novog Zakona o reviziji te ih pozvala na sudjelovanje u stručnoj raspravi radi prikupljanja prijedloga, mišljenja i komentara u cilju pripreme odgovora i prijedloga revizorske profesije na javno objavljeni Naert prijedloga Zakona o reviziji. S istom svrhom organiziran je radni sastanak članova Upravnog vijeća Komore i Radne skupine Komore za izradu novog Zakona o reviziji koji je održan 26. kolovoza 2016. godine, na kojem je zaključeno da nikako nije prihvatljivo i nema opravdanja što Ministarstvo financija, kao nadležno ministarstvo, ignorira revizorsku profesiju u izradi novog Zakona o reviziji. Nadalje, na istom radnom sastanku zaključeno je da objavljeni prijedlog Zakona o reviziji u cijelosti, njegov koncept i sadržaj, nisu prihvatljivi za revizorsku profesiju koja kroz prethodnih dvadesetak godina kontinuirano unaprijeđuje profesiju i osigurava uvjete za pouzdano i kvalitetno obavljanje revizorskih usluga, što ima gospodarski značaj i od javnog je interesa. S toga, revizorska profesija apelira/zahtjeva od Ministarstva financija da se Naert prijedloga Zakona o reviziji povuče s javne rasprave i da se organizira radni sastanak s predstavnicima Komore, strukovne organizacije ovlaštenih revizora i revizorskih društava, u cilju otklanjanja prijepora o budućem statusu revizorske profesije i revizorske djelatnosti u Republici Hrvatskoj. U tu svrhu, Komora u nastavku daje komentare na Naert prijedloga Zakona o reviziji, a u ostavljenom vremenu dati će i konkretne prijedloge za izmjenu istoga uvažavajući ne samo odredbe Direktive 2014/56/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o izmjeni Direktive 2006/43/EZ o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja (dalje: Direktiva) i Uredbe (EU) br. 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o posebnim zahtjevima u vezi zakonske revizije subjekata od javnog interesa (dalje: Uredba 537/2014), nego i razvijenu desetgodišnju praksu i iskustvo Komore u primjeni važećeg Zakona o reviziji u Republici Hrvatskoj te dobre prakse zemalja članica Europske unije u području uređenja revizorske profesije te nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava radi osiguravanja kvalitete obavljanja revizorskih usluga posebice revizija financijskih izvještaja prema odredbama Direktive 2006/43/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 17. svibnja 2006. o zakonskim revizijama godišnjih financijskih izvještaja i konsolidiranih financijskih izvještaja, kojom se mijenjaju direktive Vijeća 78/660/EEZ i 83/349/EEZ i stavlja izvan snage Direktiva Vijeća 84/253/EEZ.

Javno objavljeni Naert prijedloga novog Zakona o reviziji koji predlaže Ministarstvo financija nije prihvatljiv za revizorsku struku iz sljedećih razloga:

1. Uredbom 537/2014 određuje se njezina primjena od 17. lipnja 2016., s obvezom pojedine države članice na razini domicilnog zakonodavstva da osigura uvjete za djelotvornu primjenu Uredbe 537/2014, kroz donošenje zakonskih i podzakonskih akata i rješenja. Predlagač zakona, nadležno tijelo državne uprave trebalo je sukladno odredbi o primjeni Uredbe 537/2014 započeti s aktivnostima u suradnji s predstavnicima revizorske profesije, u svezi osiguravanja i donošenja odgovarajuće odredbe za djelotvornu primjenu

Uredbe već od sredine 2014. godine tj. po donošenju Direktive 2014/56/EU i Uredbe 537/2014.

2. Zakonodavac, odnosno predlagatelj zakona Ministarstvo financija nije donio nova zakonska rješenja niti je osigurao uvjete za djelotvornu primjenu Uredbe, ustrojem nadležnog neovisnog tijela koja će obavljati nadzor nad revizorskim društvima koja obavljaju reviziju subjekata od javnog interesa, te voditi upravni postupak s tim u svezi, čime dosljedna primjena Uredbe 537/2014 nije moguća u propisanom roku (članak 44. Uredbe - primjenjuje se od 17. lipnja 2016.).
3. Revizorska stručna javnost, odnosno Komora kao regulatorno tijelo potpuno je izostavljena u izradi nacrtu prijedloga novog Zakona o reviziji, čime je povrijeđena procedura izrade pravnih akata sa statusom posebnih propisa, odnosno *lex specialis*, gdje je ključni faktor izrade takvih propisa zainteresirana stručna javnost i pripadnost reguliranoj profesiji, ovdje revizorskoj profesiji.
4. Intencija donošenja Uredbe 537/2014 za područje revizije Europskog parlamenta i Vijeća, a koju su dužne implementirati sve države članice Europske unije, odnosno zajednički regulatorni pristup izravnom primjenom iste Uredbe trebao bi osim jačanja integriteta, neovisnosti, objektivnosti te transparentnosti u odnosu na revizorska društva koja obavljaju revizije subjekata od javnog interesa, stvoriti i naglasiti harmonizaciju i jednakovrijednost u smislu članka 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije, kojim su propisana dva jednakovrijedna načela prava Europske unije vezana uz uredbe. Prvo je načelo izravnog učinka, a drugo je načelo nadređenosti prava Europske unije nacionalnom pravu. Temeljem tih načela sve se uredbe Europske unije neposredno primjenjuju u svim državama članicama i to od datuma primjene, koji datum je obično propisan u prijelaznim odredbama uredbe. Od datuma primjene, uredbe se primjenjuju u svim državama članicama na jednak način. Važno je naglasiti kako nacionalnim zakonodavstvom nije dozvoljeno na izravan način propisivati odredbe uredbi, a nije dozvoljeno ni propisivanje odredaba nacionalnog zakonodavstva koje bi bile oprečne odredbama uredbi. Na opisani način djeluju načela izravnog učinka i nadređenosti pripisana uredbi. Iz navedenog proizlazi kako uredbe istovremeno postaju dio pravnog sustava svih država članica te na taj način unificiraju pravo Europske unije.
5. Mišljenje o načinu primjene Uredbe 537/2014 za područje revizije iz točke 4. na zahtjev Komore dao je Sektor za europsko pravo, Ministarstva vanjskih i europskih poslova od 22. kolovoza 2016. godine.
6. Predlagatelj novog Zakona o reviziji, Ministarstvo financija, u određenim segmentima nudi rješenja kojima izlazi izvan okvira Direktive 2014/56/EU i Uredbe 537/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014., odnosno cjelokupni sadržaj važećeg Zakona o reviziji o ustroju Komore kao regulatornog tijela, te nadležnosti i zadaće Komore i u potpunosti sve javne ovlasti Komore koje obnaša za revizorsku profesiju, a sve ustrojeno sukladno odredbama temeljne odredbe Direktive 2006/43/EZ, prenosi na drugo tijelo, ovdje Hrvatsku agenciju za nadzor financijskih usluga (dalje: HANFA). U isto vrijeme Ministarstvo financija ignorira činjenicu da je za implementaciju zahtjeva Direktive 2006/43/EZ, a posebno onih koji se odnose na ustroj, organizaciju i provedbu nadzora i provjere kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava u nadležnosti strukovne organizacije Komore, kao uvjeta za jednakovrijedno priznavanje na razini Europske unije i internacionalnoj razini. Nadalje, za potrebe osiguravanja uvjeta za funkcioniranje

sustava javnog nadzora revizije kako zahtjeva ista Direktiva 2006/43/EZ, a sve od državnog i javnog interesa. Republika Hrvatska je osnovala Odbor za javni nadzor revizije koji je, zbog ograničenih i nedovoljnih kapaciteta u svakom smislu, uz suglasnost nadležnog tijela za potrebe javnog nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava u cijelosti angažirao odnosno prenio na Komoru. Komora je krajnje odgovorno preuzela ovu obvezu te počevši od 2010. godine osigurava sve potrebne uvjete, od kadrovskih, financijskih do organizacijsko-tehničkih, ne samo za provođenje zahtjevnog zadatka nadzora i provjere kvalitete rada iz nadležnosti Komore već i zadaća iz djelokruga javnog nadzora iz nadležnosti Odbora za javni nadzor.

Nastavno ovim činjenicama koje se mogu provjeriti u javno dostupnim godišnjim izvještajima o radu Komore namijenjenih članovima Komore i Vladi Republike Hrvatske, te u godišnjim izvještajima Komore za svjetsku krovnu profesionalnu organizaciju računovođa IFAC (na iste se referiraju FEE i Svjetska banka), čiji je Komora član od 2010. godine, ovlaštenim revizorima Republike Hrvatske nije jasno koji su razlozi i motivi Ministarstva financija da tako olako dovodi u pitanje dosadašnje rezultate Komore i revizorske profesije te zaključuje o (ne)sposobnosti Komore, kao strukovne organizacije revizorske profesije, za izvršavanje zadaća iz dosadašnje nadležnosti Komore te je sigurno i bespogovorno spremno prenijeti ih na instituciju koja moguće ima nespornu kvalitetu u provođenju nadzora financijskih usluga u Republici Hrvatskoj ali zasigurno ne zadovoljava uvjete za provedbu provjere kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava prema zahtjevima Direktive 2006/43/EZ. Još jednom skrećemo pažnju, sve zadaće provjere kvalitete rada, uključujući i one iz nadležnosti Odbora za javni nadzor revizije, počevši od 2010. godine do današnjeg dana organizira i operativno provodi jedino i isključivo Komora, i to vlastitim resursima bez ikakvog oblika pomoći nadležnog tijela za javni nadzor revizije niti bilo kojeg regulatornog tijela. Čak što više, iskustvo je Komore, da je nerijetko, bez dokumentiranih objektivnih razloga, bilo pokušaja diskreditiranja rada i rezultata Komore, što nije pridonosilo harmoniziranom radu i jačanju povjerenja prema revizorskoj profesiji u javnom interesu već je nažalost otežavalo profesionalni rad i status Komore.

Dakle, očekuje se od predlagača Nacrta prijedloga Zakona o reviziji da još jednom razmotri odredbe Direktive 2006/43/EZ o nadležnim tijelima, sustavu javnog nadzora i delegiranju funkcija krajnje nadležnog tijela za javni nadzor (npr. ulazak fizičkih osoba u profesiju, izdavanje/oduzimanje certifikata za zvanje ovlaštenog revizora i odobrenja za rad ovlaštenim revizorima i revizorskim društvima, registri, priznavanje ovlaštenih revizora i revizorskih društava iz drugih država članica i trećih zemalja, nadzor i provjera kvalitete rada, stegovni postupci), te specifične zahtjeve Uredbe 537/2014 u svezi provjere primjene zahtjeva zakonskih revizija subjekata od javnog interesa.

Ovdje nalazimo potrebnim naglasiti da je revizorska profesija suglasna da se Uredba 537/2014 mora primjenjivati ali i da su odredbe iste Uredbe logična nadogradnja na izgrađeni sustav koji uređuje Direktiva 2006/43/EZ, a ne obrnuto, da se zbog zahtjeva Uredbe 537/2014 ruši već izgrađeni sustav i gradi novi, što čitamo iz predloženog rješenja u Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji. Svjesni limitiranih financijskih mogućnosti državnog proračuna i gospodarstva u cjelini, revizorska profesija ne vidi razboritim i odgovornim prijedlog kojim se obezvrjeđuje izgrađeni sustav reguliranja i nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava, te Komora kao strukovna organizacija koja je cjelokupni sustav postavila, te neprekidno osigurava uvjete za njegovo djelovanje.

7. S obzirom na nadležnosti i shvaćanje prava nadzora prema Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji, treba razlučiti nadzor nad revizorskim društvima koja obavljaju revizije subjekata od javnog interesa i sustav javnog nadzora nad revizorskim društvima koja obavljaju

zakonske revizije temeljem Zakona o reviziji. Predlagač Zakona o reviziji je svojim prijedlogom zanemario desetogodišnji rad i djelovanje Komore kao regulatornog tijela na jačanju funkcija javnopravnog odnosa, te slijedom toga priznato i prepoznato jednakovrijedno djelovanje naspram razvijenih sustava u zemljama Europske unije, ali i na razini međunarodnih asocijacija IFAC i FEE čiji je Komora pridruženi član od 2010. godine, što podrazumijeva ispunjenje strogo postavljenih uvjeta za članstvo. Predlagač Zakona o reviziji sve navedeno ignorira i Komoru, nadležno tijelo za uređenje i provjeru kvalitete rada ovlaštenih revizora i revizorskih društava, izjednačuje s bilo kojom civilnom udrugom.

8. Važno je za istaknuti da predlagač novog Zakona o reviziji u potpunosti izostavlja dosadašnju izgrađenu praksu da nadzor nad revizorskim društvima i provjeru kvalitete rada obavljaju stručne osobe, ovlašteni revizori koji moraju ispuniti uvjete stručnog radnog iskustva (pet godina) da bi mogli nadzirati kvalitetu rada revizorskih društava, čime ujedno ispunjavaju posebne uvjete Direktive 2006/43/EZ tako i ostalih postavljenih standarda provjere kvalitete u državama članicama Europske unije i svjetskih asocijacija profesionalnih računovođa. Prema prijedlogu predlagača Zakona o reviziji nadzor nad revizorskim društvima mogu obavljati osobe bez uvjeta stručnosti i poznavanja revizorske profesije. Predlagač Zakona brine o formi bez ulaženja u suštinu problema koji može nastati kao posljedica nedovoljne stručnosti osoba koje bi provodile nadzor, pogotovo nadzor primjene zahtjeva zakonskih revizija subjekata od javnog interesa. Iz predloženih rješenja iz Nacrta prijedloga Zakona o reviziji, koji su u određenoj mjeri prilagođeni kadrovskim resursima HANFA-e, otvara se pitanje ostvarenja cilja i svrhe Uredbe 537/2014 u Republici Hrvatskoj.
9. Nadalje, predlagač Zakona o reviziji prihvata koncept nadzora koji se u sadržajnom smislu razlikuje ovisno o vrsti subjekta nadzora (npr. ovlašteni revizor, revizorsko društvo, Komora, subjekti od javnog interesa i druge pravne osobe), međutim u postupovnom smislu zamjećuje se pojednostavljivanje kao posljedica neuvažavanja razlike u predmetu nadzora i subjektima nadzora, što ostavlja prostor „slobodnom“ tumačenju i ponašanju HANFA-e u provođenju nadzora što nije suglasno načelu transparentnosti, proporcionalnosti i jednakovrijednosti osoba u postupku. Isto tako zamjećuje se prevaga forme nad suštinom u smislu uvažavanja HANFA-e kao nadzornog tijela slijedom *lex specialis* a izostalo je urediti obvezu HANFA-e da u određenom vremenskom razdoblju osigura potrebne uvjete, prije svega ustroj zasebne organizacijske jedinice za provedbu nadzora za potrebe Uredbe 537/2014 i uvjete za financijsku neovisnost od utjecaja ovlaštenih revizora i revizorskih društava, već se prejudicira kompetentnost i kapacitiranost.
10. Jedan od obvezujućih uvjeta za djelovanje sustava javnog nadzora a time i za nadzor primjene zahtjeva zakonskih revizija subjekata od javnog interesa, za koje krajnju odgovornost, po Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji, ima/preuzima HANFA je osigurati financiranje koje ničim ne ovisi o neprimjerenim utjecajima ovlaštenih revizora i revizorskih društava. Međutim, predlagač Zakona predviđa izravno financiranje nadzora ovlaštenih revizora i revizorskih društava kroz naknadu za nadzor, bez obzira o kojem subjektu nadzora je riječ. Upravo ovako predloženo financiranje funkcije nadzora u suprotnosti je s odredbom temeljne Direktive 2006/43/EZ i Uredbe 537/2014, jer nadzor prije svega nema obilježje usluge koja se pruža subjektima nadzora već se radi o usluzi nadležnog tijela za državu. S toga, Republika Hrvatska, a naročito u slučaju zakonskih revizija subjekata od javnog interesa, gdje treba provjeriti primjenu zahtjeva kako kod

revizorskih društava tako i kod subjekata od javnog interesa, treba osigurati financiranje ovog nadzora iz neovisnog izvora – državnog proračuna.

11. Nadalje, dosad važećim Zakonom o reviziji revizorska profesija je regulirana sukladno Direktivi 2006/43/EZ i opće prihvaćenim Međunarodnim standardima edukacije profesionalnih računovođa (IFAC) koji su priznati i prepoznati kroz europske direktive o reguliranim profesijama i uslugama. Međutim, Nacrtom prijedloga Zakona o reviziji ulazak fizičkih osoba u profesiju se derogira i izlazi izvan okvira Direktive 2006/43/EZ koja je i dalje važeća, te se zanemaruje činjenica o uvjetima za polaganje revizorskog ispita i smisao revizorskog ispita. Naime, Direktiva 2006/43/EZ jasno i izriječno definira da se revizorskim ispitom potvrđuje ne samo razina teoretskog znanja već i sposobnost primjene znanja u praksi, a za koju ista Direktiva propisuje tri godine radnog iskustva od čega najmanje dvije godine pod mentorstvom ovlaštenog revizora, što predlagač potpuno ignorira.

Revizorska profesija slijedom dugogodišnjeg iskustva o sveobuhvatnim profesionalnim odgovornostima koje se očekuju od revizora, zalaže se za reguliranje računovodstvene profesije kao ishodišta za revizorsku profesiju, ali i za dodatno reguliranje revizorske profesije. Dodatno reguliranje odnosi se na uvođenje postupka licenciranja ovlaštenih revizora u smislu prava na potpisivanje revizorskih izvješća onih ovlaštenih revizora koji mogu dokazati ispunjenje zahtjeva stalnog stručnog usavršavanja, praktičnog iskustva i dobrog ugleda. Međutim, predlagač novog Zakona o reviziji umjesto da predloži rješenja u tom smislu čini apsolutno suprotno i derogira zvanje ovlaštenog revizora, na koje se istovremeno uredno poziva i zahtjeva visoku profesionalnost, kompetentnost i kvalitetu u radu u cilju zaštite javnog interesa.

Isto tako, ne vodeći računa o statusu zvanja ovlaštenog revizora, predlagač Zakona o reviziji, s obzirom da je predvidio administrativni postupak za dodjeljivanje naziva ovlaštenu revizor, poseže za pravom prestanka važenja naziva ovlaštenu revizor u slučaju umirovljenja čime narušava Ustav Republike Hrvatske (članak 5. i članak 55. Ustava Republike Hrvatske) u dijelu obveze suglasnosti zakona s Ustavom te u dijelu prava svake osobe na rad i slobodu rada (članak 112. stavak 1. točka 4. Zakona o radu).

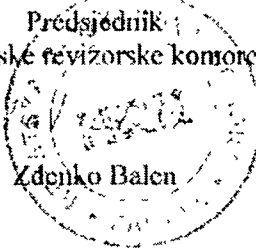
Nadalje, u prijedlogu Zakona o reviziji posegnulo se za primjenom izuzeća o priznavanju određenih teoretskih znanja stečenih na specijalističkim poslijediplomskim i doktorskim studijima iz predmeta koji su obuhvaćeni revizorskim ispitom, a istovremeno se nisu razmatrale moguće kompenzacije kvalifikacije i praktičnog iskustva potencijalnih kandidata za polaganje ispita jer je praktično iskustvo kao takvo u prijedlogu Zakona o reviziji u potpunosti izostalo.

12. Za potrebe detaljne razrade dobrog ugleda koji je za fizičke i pravne osobe sukladno Direktivi 2006/43/EZ jedan od uvjeta za stjecanje odobrenja za rad, predlagač Zakona o reviziji je očito posegnuo za određenjima koja su primijenjena za kreditne institucije ili institucije koje pružaju financijske usluge, a dodatno su dopunjena nejasnim određenjima dobrog ugleda koje nadležnom tijelu, ovdje HANFA-i daje pravo donošenja diskrecijske ocjene što nije sukladno načelu objektivnosti, uansparentnosti i dosljednosti u postupanju.
13. Ne vodeći računa o specifičnosti svakog pojedinog subjekta nadzora niti o razlikama provjere kvalitete rada revizorskih društava i ovlaštenih revizora od nadzora subjekata od javnog interesa i revizorskih društava radi provjere primjene zahtjeva Uredbe 537/2014, u Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji predviđene su prekršajne odredbe s novčanim kaznama koje su deset puta više u odnosu na važeći Zakon o reviziji. Revizorska

profesija ukazuje na uvažavanje stanja ukupnog revizorskog tržišta i primjenu načela razmjernosti u slučaju novčanog kažnjavanja, jer u protivnom je moguća ugroza stabilnosti revizorskog tržišta i revizorske profesije.

Zaključno, Komora u ime revizorske profesije iznosi nezadovoljstvo s postupanjem nadležnog Ministarstva financija u izradi Nacrta prijedloga Zakona o reviziji, te neslaganje i neprihvatanje s konceptom i sadržajem Nacrta prijedloga Zakona o reviziji. Komora, u ime revizorske profesije utvrđuje zahtjev za prekid pokrenute javne rasprave o Nacrtu prijedloga Zakona o reviziji po istom dokumentu i predlaže aktiviranje rada predstavnika Radne skupine Ministarstva financija u kojoj su imenovani i predstavnici Komore, u cilju izrade novog Nacrta prijedloga Zakona o reviziji u primjerenom roku, te stvaranja uvjeta za nesmetano i kvalitetno implementiranje Direktive 2014/56/EU u svezi Direktive 2006/43/EZ u nacionalni Zakon o reviziji i za izravnu primjenu odredbi Uredbe 537/2014.

Predsjednik
Hrvatske revizorske komore
Zdenko Balen

Prilog 3. Popis tablica

Tablica 1. Broj i struktura članova Komore, stanje 31.12.2016.....	str.5
Tablica 2. Struktura revizorskih društava prema broju ugovorenih revizija financijskih izvještaja za 2015.....	str.6
Tablica 3. Struktura revizorskih društava/samostalnih revizora prema ostvarenom prihodu od revizije u 2015.....	str.6
Tablica 4. Ostvareni prihodi revizorskih društava u razdoblju od 2006. do 2015.....	str.7
Tablica 5. Broj revizorskih društava uključenih u nadzor 2015/2016., prema osnovi uključivanja.....	str.17
Tablica 6. Revizorska društva prema ispunjenju obveze dostave Godišnjeg upitnika za 2014.....	str.18
Tablica 7. Status nadzora iz nadzorne godine 2015./2016., prema vrsti izvještajnog dokumenta....	str.20
Tablica 8. Obilježja izravnih nadzora provedenih u nadzornoj godini 2015./2016.....	str.21
Tablica 9. Pregled nezakonitosti u poslovanju revizorskih društava, nalazi iz nadzorne godine 2015./2016.....	str.22
Tablica 10. Pregled nepravilnosti u primjeni MRevS-a, nalazi iz nadzorne godine 2015./2016.....	str.23
Tablica 11. Pregled nepravilnosti u primjeni MSKK1, nalazi iz nadzorne godine 2015./2016.....	str.24
Tablica 12. Pregled osnova za pokretanje stegovnog postupka.....	str.25
Tablica 13. Pregled upravnih predmeta, neupravnih predmeta i sudskih postupaka, stanje 31.12.2016.....	str.27
Tablica 14. Pregled stegovnih postupaka prema stupnju završenosti, stanje 31.12.2016.....	str.28
Tablica 15. Ostvareni prihod od doprinosa i članarina u 2016. i stanje potraživanja na datum 31.12.2016.....	str.37
Tablica 16. Pregled prihoda i rashoda za 2016 godinu.....	str.37